

СЪДЪРЖАНИЕ

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД	1
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	2
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	3
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	4

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ МЕЖДИННИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО	2
2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО	4
3. ПРИХОДИ	34
4. ДРУГИ ДОХОДИ /(ЗАГУБИ) ОТ ДЕЙНОСТТА	35
5. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ	37
6. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА	38
7. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА	38
8. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ	38
9. ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ	39
10. ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ, АСОЦИИРАНИ И ДРУГИ ПРЕДПРИЯТИЯ	39
11. ИНВЕСТИЦИИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ И ЗА ПРОДАЖБА	47
12. НЕТЕКУЩИ ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	48
13. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ	50
16. НЕТЕКУЩИ НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	52
14. РЕПУТАЦИЯ	52
15. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ	53
17. АКТИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ	53
18. ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	54
19. ДРУГИ ТЕКУЩИ ВЗЕМАНИЯ	57
20. ДРУГИ ТЕКУЩИ ФИНАНСОВИ АКТИВИ	58
21. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	58
22. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	59
23. НЕТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ЛИЦА	60
24. ДРУГИ НЕТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	61
25. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	62
26. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	63
27. ПРОВИЗИИ	63
28. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ	64
29. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА	64
30. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК	73
31. ЗАСТРАХОВАНО ИМУЩЕСТВО	80
32. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД	80

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

Доверие - Обединен Холдинг АД е регистрирано в Софийски градски съд по фирмено дело № 13056 от 1996 г. и е със седалище и адрес на управление гр.София 1504, бул. “Княз Дондуков” № 82 и адрес за кореспонденция 1756 София, ул.”Лъчезар Станчев”№5, сграда “А”, ет.7.

Доверие - Обединен Холдинг АД е публично дружество съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа.

1.1.Собственост и управление

Към 31.12.2016г. разпределението на акционерния капитал на дружеството е както следва:

	31.12.2016 BGN '000	31.12.2015 BGN '000
Акционерен капитал		
(BGN'000)	18,736	18,736
Брой акции (номинал 1.00 лев)	18,736,099	18,736,099
Общ брой на регистрираните акционери	147,540	147,593
в т.ч. юридически лица	55	64
физически лица	147,485	147,529
Брой акции, притежавани от юридически лица	10,538,586	10,644,579
% на участие на юридически лица	56,25%	56,81%
Брой акции, притежавани от физическите лица*	8,197,513	8,091,520
% на участие на физически лица	43,75%	43,19%

*В брой акции, притежавани от физически лица, са включени 240 броя акции с неуточнена собственост от 1996г., които Централният депозитар АД води по емисионна сметка на Доверие Обединен холдинг АД.

Акционери, притежаващи акции над 5%	Брой акции	% от капитала
Софарма АД	5,662,363	30,22
Телекомплект АД	1,671,244	8,92

Акции от - до	Брой акционери	% от всички акционери	Брой притежавани акции	% от всички акции
1 - 100	145496		98.6146	6530565 34.86
101 - 1000	1826		1.2376	354970 1.89

ДОВЕРИЕ ОБЕДИНЕН ХОЛДИНГ АД
МЕЖДИНЕН НЕКОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ПРИКЛЮЧВАЩ НА
31 декември 2016 ГОДИНА

1001 - 10000	170	0.1152	570553	3.05
10001 - 100000	38	0.0258	934490	4.99
100001 - 500000	6	0.0041	1376641	7.35
500001 - 1000000	2	0.0014	1635273	8.73
1000001 - 5000000	1	0.0007	1671244	8.92
Over 5000000	1	0.0007	5662363	30.22
Total	147,540	100.0000	18,736,099	100.00

Дружеството е с двустепенна система на управление.

Надзорен съвет

Членове на Надзорния съвет към 31.12.2016г. са :

Радосвет Крумов Радев - председател на НС

Огнян Иванов Донев - заместник-председател

Венцислав Симеонов Стоев -член

Управителен съвет

Членове на Управителния съвет към 31.12.2016г. са:

Борис Анчев Борисов - председател на УС и изпълнителен директор

Анна Иванова Павлова- член

Николай Димитров Атанасов - член

Дружеството се представлява от Борис Анчев Борисов .

Към 31.12.2016г. списъчният брой на персонала в дружеството е 33 (31.12.2015 г. :33).

1.2. Предмет на дейност

Предметът на дейност на Доверие-Обединен Холдинг АД е придобиване, управление, оценка и продажба на дялове и/или акционерни участия в български и чуждестранни дружества – юридически лица, участия под каквато и да е форма в други местни и/или чуждестранни търговски дружества, и/или в тяхното управление; придобиване, управление и продажба на облигации; придобиване, оценка и продажба на патенти, отстъпване на лицензии за използване на патенти на дружества, в които холдинговото дружество участва; извършване на всякаква друга търговска дейност, за която няма забрана със закон.

1.3. Структура на дружеството

Доверие-Обединен Холдинг е холдингово акционерно дружество. Участията в дъщерни дружества са представени в Приложения № 10 и 29.

Дружеството няма регистрирани клонове и/или представителства в страната или чужбина.

1.4. Основни показатели на стопанската среда

Основните показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на дружеството, за периода 2016-2014г. са представени в таблицата по-долу:

Показател	2016	2015	2014
БВП в млн. Лева*	65 766	86,373	80,842
Реален растеж на БВП	3.4%	3.0%	1.3%
Инфлация в края на годината	-0.5%	0,0%	-1.4%
Среден валутен курс на щатския долар за годината	1.76804	1.76441	1.47419
Валутен курс на щатския долар в края на периода	1.85545	1.79007	1.60841
Основен лихвен процент в края на периода	0.00%	0.01%	0.02%
Безработица (в края на периода)	7.0%	9.10%	10.60%

Данните за 2016г. са текущи

Източник: НСИ – последни публикации 30 декември 2016; БНБ – 30 декември 2016

* БВП – данните за текущата година са за I,II и III тримесечие. Не са публикувани данни за IV тримесечие.

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО

2.1. База за съставяне на финансовия отчет

Междинният неконсолидиран финансовият отчет на дружеството е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни

счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2016 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз.

За текущата финансова година дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2016 г., не са настъпили промени в счетоводната политика на дружеството, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени - в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Към датата на изготвяне на този финансов отчет са издадени няколко нови Международни счетоводни стандарти, промени в Международни счетоводни стандарти и тълкувания към тях, които не са били приети за по-ранно приложение от ръководството на дружеството. От тях ръководството е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на дружеството за следващи периоди:

- *МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания – относно облекчението за преизчислението на сравнителни периоди и свързаните с тях оповестявания при прилагането на МСФО 9 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. -не е приет от ЕК).* Тази промяна е свързана с въвеждане на облекчение относно необходимостта от преизчисление на сравнителните финансови отчети и възможността за предоставяне на модифицирани оповестявания при преминаването от МСС 39 към МСФО 9 (когато това се случи) според датата на прилагане на стандарта от дружеството и дали то избира опцията да преизчисли предходни периоди.

- *МСФО 9 Финансови инструменти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. -не е приет от ЕК).* Този стандарт е нов стандарт за финансовите инструменти. Крайното му предназначение е да замести изцяло МСС 39. Проектът на подмяната с новия стандарт е преминал през три фази: фаза 1 Класификация и оценяване на финансовите активи и пасиви; фаза 2 Счетоводно отчитане на хеджирането; и фаза 3 Методология на определяне на обезценката. Понастоящем МСФО 9 е издаван на четири пъти, през м.ноември 2009 г., през м.октомври 2010 г., през м.ноември 2013 г. и окончателно през м.юли 2014 г. Фаза 1 Класификация и оценяване на финансовите активи и пасиви – с първите издания той подменя тези части на МСС 39, които се отнасят за класификацията и оценката на финансовите инструменти. Той установява нови принципи, правила и критерии за класификация,

оценка и отписване на финансовите активи и пасиви, вкл. хибридните договори. МСФО 9 въвежда изискване класификацията на финансовите активи да бъде правена на база бизнес модела на предприятието за тяхното управление и на характеристиките на договорените парични потоци на съответните активи. Определя само две основни категории оценки – по амортизируема и по справедлива стойност. Новите правила ще доведат до промени основно в отчитането на финансови активи като дългови инструменти и на финансови пасиви приети за отчитане по справедлива стойност през текущите печалби и загуби (за кредитния риск). Особеност при класификацията и оценъчния модел за финансовите активи по справедлива стойност е добавената категория – с оценка по справедлива стойност през другия всеобхватен доход (за някои дългови и капиталови инструменти). Фаза 2 Счетоводно отчитане на хеджирането – за целта е приета нова глава към МСФО 9, с която се въвежда нов модел за счетоводно отчитане на хеджирането, който позволява последователно и цялостно отразяване на всички финансови и нефинансови рискови експозиции, обект на операции по хеджиране, и от друга – по-добро представяне на дейностите по управление на риска във финансовите отчети, особено на връзката им с хеджиращите сделки и на обхвата и вида документация, която да се използва. Също така са подобрени изискванията към структурата, съдържанието и подхода на представяне на оповестяванията по хеджирането. Допълнително, въведена е опцията отчитането на промените в справедливата стойност на собствените дългове, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, но в частта, дължаща се на промени в качеството на собствената кредитоспособност на дружеството, да се представя в другия всеобхватен доход вместо в печалбата или загубата. Предприятията, прилагащи МСС 39, ще могат да приемат като политика тази опция, а също така, те ще могат да продължат да прилагат изискванията за счетоводното отчитане на хеджиране на справедлива стойност на лихвена експозиция според изискванията на МСС 39, дори и след като МСФО 9 влезе в сила. Фаза 3 Методология на определяне на обезценката -промяната предлага приложение на модела на „очаквана загуба”, съгласно който всички очаквани загуби се признават през целия живот на един амортизируем финансов инструмент, а не само при изкристализирането на събитие, както е в сегашния модел по МСС 39. С последните промени на МСФО 9 се определя датата му на влизане да бъде 1 януари 2018 г.

- *МСФО 10 (променен) Консолидирани финансови отчети и МСС 28 (променен) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия -относно продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – отложена процедура по приемане от ЕК за неопределен период).* Тази промяна възниква във връзка

непоследователност между изискванията и правилата на МСФО 10 и на МСС 28 (ревизиран 2011 г.) в случаите трансакции от инвеститор към негово асоциирано или съвместно дружество. С нея основно се пояснява, че при трансакциите, които по съдържание са продажба или вноска на съвкупност от активи, но не са цялостен бизнес – печалбата или загубата се признава частично само до размера на дела на несвързаните инвеститори, а в случаите, когато трансакциите по същество са продажба или вноска на активи, които са бизнес по смисъла на МСФО 3 – печалбата или загубата се признава изцяло.

- МСФО 10 (променен) Консолидирани финансови отчети, МСФО 12 (променен) Оповестяване на участия в други предприятия и МСС 28 (променен) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия -относно изключения при консолидация от инвестиционни дружества (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2016 г. – не са приети от ЕК). Тази промяна възниква във връзка с уточненията относно възможността за освобождаване от консолидация – основно за: 1) дали едно инвестиционно дружество следва да отчита едно дъщерно дружество по справедлива стойност когато дъщерното дружество предоставя инвестиционни услуги на трети лица; 2) взаимодействието между промените за инвестиционни дружества и освобождаването от необходимостта за изготвяне на консолидиран финансов отчет според МСФО 10; 3) дали едно неинвестиционно дружество трябва да разгръща отчитането по справедлива стойност на свои съвместни или асоциирани дружества, които са инвестиционни дружества.

- МСФО 11 (променен) Съвместни споразумения -относно отчитане на придобиване на дялове в съвместни дейности (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – приет от ЕК). Това допълнение основно уточнява, че при придобиването от страна на инвеститор на дялове в съвместна дейност, която по съдържание представлява бизнес, следва да се прилагат изискванията и правилата на МСФО 3 за бизнес комбинации.

- МСФО 15 Приходи по договори с клиенти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. -не е приет от ЕК). Този стандарт е изцяло нов стандарт. Той въвежда цялостен комплекс от принципи, правила и подходи за признаването, отчитането и оповестяването на информацията относно вида, сумата, периода и несигурностите във връзка с приходите и паричните потоци, произхождащи от договори с контрагенти. Стандартът ще замени действащите до този момент стандарти свързани с признаването на приходи, основно МСС 18 и МСС 11. Водещият принцип на новият стандарт е в създаването на модел от стъпки, чрез който определянето на параметрите и времето на прихода са съизмерими спрямо задължението на всяка от страните по

сделката помежду им. Ключовите компоненти са: а) договори с клиенти с търговска същност и оценка на вероятността за събиране на договорените суми от страна на предприятието съгласно условията на дадения договор; б) идентифициране на отделните задължения за изпълнение по договора за стоки или услуги отграничаемост от останалите поети ангажименти по договора, от които клиентът би черпил изгоди; в) определяне на цена на операцията – сумата, която предприятието очаква, че има право да получи срещу прехвърлянето на съответната стока или услуга към клиента – особено внимание се отделя на променливия компонент в цената, финансовия компонент, както и на компонента, получаван в натура; г) разпределение на цената на операцията между отделните задължения за изпълнение по договора – обичайно на база самостоятелната продажна цена на всеки компонент; и д) моментът или периодът на признаване на прихода – при успешното изпълнение на задължение по договора чрез трансфериране на контрола върху обещаната стока или услуга, било то в даден момент или за определен период във времето. Стандартът допуска както пълно ретроспективно приложение, така и модифицирано ретроспективно приложение, от началото на текущия отчетен период, с определени оповестявания за предходните периоди;

- *МСФО 16 Лизинги (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. - не е приет от ЕК).* Този стандарт е с изцяло променена концепция. Той въвежда нови принципи за признаване, измерване и представяне на лизинги с цел да осигури по-достоверно и адекватно представяне на тези сделки както за лизингополучателя, така и за лизингодателя. Стандартът ще замени действащия до този момент стандарт свързан с лизингите - МСС 17. Водещият принцип на новия стандарт е въвеждането на еднотипен модел на счетоводно третиране на лизингите при лизингополучателите за всички лизингови договори с продължителност от повече от 12 месеца ще се признава актив „право на ползване”, който ще се амортизира за периода на договора, и респективно, ще се отчита задължението по тези договори. Това е и съществена промяна в отчетната практика. При лизингодателите не би имало съществени промени и те биха продължили да отчитат лизингите по подобие на стария стандарт – като оперативни и финансови. Доколкото новият стандарт дава поцялостна концепция, по-подробен анализ на условията на договорите им следва да се направи и от тяхна страна и е възможно и при тях да настъпят основания за прекласификация на лизинговите сделки.

- *МСС 7 (променен) Отчет за паричните потоци -относно инициатива за оповестявания (в сила за годишни периоди от 01.01.2017 г. – не е приет от ЕК).* Тази промяна е важно разяснение на самия стандарт с насока към информацията предоставяна на ползвателите на финансовите отчети, които да могат да подобрят разбирането си за ликвидността и финансовите операции на дружеството. Промяната

изисква допълнителни оповестявания да бъдат направени относно промените в пасивите на дружеството във връзка с: (i) промени от финансова дейност, (ii) промени от получаването или загубата на контрол над дъщерни дружества, (iii) ефекти от курсови разлики,

(iv) промени в справедливите стойности, и (v) други промени. Изискванията за оповестяванията на промените в пасивите произлизащи от финансова дейност ще е необходимо да се представят отделно от промените при всички останали активи и пасиви;

- *МСС 12 (променен) Данъци върху дохода (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2017 г. – не приет от ЕК) -признаването на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби.* Тази промяна уточнява следното: 1) нереализираните загуби на дългови инструменти оценявани по справедлива стойност и за данъчни цели -по цена на придобиване, водят до възникването на намаляеми временни разлики; 2) предположенията за бъдещи данъчни печалби не следва да включват ефекти от намаления в резултат на намаляеми временни разлики; 3) ако според данъчното законодателство има ограничения за усвояването на данъчни загуби, прегледа и оценката на отсрочените данъчни активи трябва да бъде направена в комбинация с останалите отсрочени данъчни активи от същия вид.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в отчета и приложенията към него са представени в хиляди лева.

Представянето на финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към края на отчетния период. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към края на отчетния период, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях. Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност на изчисления, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет, са оповестени в Приложение № 2.29.

2.1.1. Действащо предприятие

Междинният неконсолидиран финансов отчет е изготвен на принципа “действащо предприятие”, на база текущо начисляване при спазване възприетите методи на счетоводно отчитане, непроменени през целия отчетен период. Към края на отчетния период няма решение за реструктуриране на дружеството.

2.2. Консолидиран финансов отчет

Дружеството ще изготви своя междинен консолидиран отчет за периода, приключващ на 31.12.2016 г., съгласно МСС и МСФО в сила за 2016 г., в който отчет ще е включен и настоящия междинен индивидуален отчет. Съгласно планираните дати ръководството очаква междинният консолидиран финансов отчет за периода, приключващ на 31.12.2016г. да бъде одобрен за издаване не по-късно от 28.02.2017г. от Управителния съвет на дружеството, след която дата отчетът ще бъде на разположение на трети лица.

2.3. Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация в този финансов отчет за края на текущия период, предходния съпоставим период и края на предходния период.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.4. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционалната и отчетна валута на представяне на финансовия отчет на дружеството е българският лев. От 01.07.1997 г. левът е фиксиран в съответствие със Закона за БНБ към германската марка в съотношение BGN 1:DEM 1, а с въвеждането на еврото като официална валута на Европейския съюз - с еврото в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 31.12.2016г. те се оценяват в български лева като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Немонетарните отчетни обекти в отчета за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на търговски сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за всеобхватния доход в момента на възникването им, като се третираат като “финансови приходи/разходи”.

2.6. Приходи

Приходите в дружеството се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която стопанските изгоди се придобиват от дружеството и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към края на отчетния период, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на предоставените активи или услуги, нетно от косвени данъци (данък добавена стойност) и предоставени отстъпки.

Приходи от дивиденди се признават, когато се установи правото на тяхното получаване.

Приходите от лихви от използването от други лица на лихвоносни активи на дружеството се признават по метода на ефективната лихва. Ефективният лихвен процент е лихвата, която точно дисконтира очакваните бъдещи парични плащания или постъпления за периода на очаквания живот на финансовия инструмент или, когато е подходящо за по-къс период, до балансовата стойност на финансовия актив или на финансовия пасив. Изчисляването включва всички такси и други възнаграждения, платени или получени от контрагентите, които са неразделна част от ефективния лихвен процент, разходите по сделката и всички други премии и отбивки.

Приходите от такси по обслужване на предоставени кредити се признават на приход с предоставянето на услугите.

2.7. Разходи

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост.

Финансовите разходи се състоят от лихвени разходи по заеми и финансов лизинг, такси по облигационни заеми, банкови такси и други преки разходи по кредити и банкови гаранции.

Разходите за бъдещи периоди (предплатени разходи) се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват.

2.8. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дружеството класифицира като инвестиции в дъщерни предприятия притежаваните от него акции и дялове в други дружества, над които упражнява контрол. Приема се, че е налице контрол, когато дружеството:

- притежава пряко или косвено чрез дъщерни предприятия, повече от половината от правата на глас в дадено предприятие;
- притежава половината или по-малко от половината права на глас в предприятие и :
  - притежава власт над повече от половината права на глас по силата на споразумение с други инвеститори;
  - притежава властта да управлява финансовата и оперативната политика на предприятието по силата на устав или споразумение;
  - притежава властта да назначава или освобождава мнозинството от членовете на Съвета на директорите или еквивалентен ръководен орган и контролът над предприятието е чрез този съвет или орган; или
  - притежава властта да подава мнозинството от гласовете на заседания на Съвета на директорите или еквивалентен ръководен орган и контролът над предприятието е чрез този съвет или орган.

Дългосрочните инвестиции, представляващи акции и дялове в дъщерни дружества се представят във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена със загубите от обезценки. Акциите на повечето дъщерни дружества не се търгуват на фондови борси или продажбите са силно ограничени, което обстоятелство създава практически затруднения за прилагането на алтернативни оценъчни методи за надеждно определяне на справедливата им стойност.

Притежаваните от дружеството дългосрочни инвестиции подлежат на преглед за обезценка към края на всеки отчетен период. При установяване на условия за обезценка и се определи нейния размер, същата се отразява в отчета за всеобхватния доход към “други доходи и загуби”.

При покупка и продажба на инвестиции в дъщерни дружества се прилага “дата на търгуване” (дата на сключване на сделката).

Инвестициите в дъщерни дружества се отписват, когато настъпят правните основания за това.

2.9. Инвестиции в асоциирани предприятия

Инвестициите в акции и дялове от капиталите на дружества, в които Доверие Обединен холдинг АД има значително влияние се класифицират като инвестиции в асоциирани предприятия.

Значително влияние е правото на участие при вземането на решения, свързани с финансовата и оперативната политика на предприятието, в което е инвестирано, но не е контрол или съвместен контрол върху тази политика. Приема се, че значително влияние е налице, когато дружеството притежава пряко или косвено (чрез дъщерни предприятия) 20 % или повече от гласовете в предприятието, в което е инвестирано, освен когато съществуват доказателства за противното.

Дългосрочните инвестиции, представляващи акции и дялове в асоциирани дружества, се представят във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена със загубите от обезценки. Аналогично и тези капиталови инструменти в повечето случаи не се търгуват на фондови борси или продажбите на акции на фондови пазари са минимални по размер, което обстоятелство затруднява надеждното определяне на справедливите им стойности на база на алтернативни оценъчни методи. Притежаваните от дружеството дългосрочни инвестиции в асоциирани предприятия подлежат на преглед за обезценка към края на всеки отчетен период. При установяване на условия за обезценка и определяне на нейния размер, същата се отразява в отчета за всеобхватния доход.

При покупка и продажба на инвестиции в асоциирани дружества се прилага “дата на търгуване” (дата на сключване на сделката). Инвестициите в асоциирани дружества се отписват, когато настъпят правните основания за това.

2.10. Инвестиции на разположение и за продажба

Инвестициите (финансовите активи) на разположение за продажба са недеривативни финансови активи, представляващи акции и дялове от капитала на други дружества (малцинствено участие).

Първоначално оценяване

Първоначално инвестициите (финансови активи) на разположение и за продажба се признават по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията – (финансовия актив) (Приложение № 2.28).

Последващо оценяване

Притежаваните от дружеството инвестиции (финансови активи) на разположение и за продажба се оценяват последващо по справедлива стойност (Приложение № 2.28.) със съдействието на независим лицензиран оценител.

Ефектите от последващата преценка на ценните книжа до тяхната справедлива стойност се представят в отделен компонент на отчета за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход) и се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) при освобождаване (продажба) от съответната инвестиция като се посочват към статията “финансови приходи” или “финансови разходи”.

Приходите от дивиденди, свързани с дългосрочните инвестиции (финансови активи), представляващи акции в други дружества (малцинствено участие) се признават като текущи приходи и представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статията „финансови приходи”.

При отписването на акции поради продажба се използва методът на средно-претеглена цена, определена към края на месеца, в който се извършва отписването.

Всички покупки и продажби на инвестиции (финансови активи) на разположение и за продажба се признават на “датата на търгуване” на сделката, т.е. датата, на която дружеството се ангажира да закупи или продаде актива.

Притежаваните инвестиции (финансови активи) на разположение и за продажба се преглеждат към всяка дата на всеки отчетен период и при установяване на условия за перманентна обезценка, същата се отразява в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статия “финансови разходи”.

При установяване на условия за обезценка, същата се определя като разлика между балансовата стойност и възстановимата стойност на инвестицията и се отразява в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако през предходни периоди има формиран положителен резерв за тези инвестиции – тогава първо обезценката се покрива за сметка на този резерв и се представя нетно в отчета за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход).

2.11. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването (дълготрайни материални активи) са представени във финансовия отчет по преоценена стойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. Дружеството е приело период от 3 години за отчитане на преоценките на дълготрайните материални активи.

Преоценената (до справедлива) стойност на имотите, машините и оборудването е определена първоначално чрез независими оценители към 31.12.2001 г. Последваща оценка е направена към 31.12.2004 г., ефектите от която са отразени във финансовия отчет за 2004 г.

Към 31.12.2007 г. дружеството е направило нова преоценка на сградите, машините и оборудването на базата на оценка, която е извършена от независим лицензиран оценител “Баланс-Инженеринг” ООД.

Преглед за последваща оценка е направен към 31 юли 2010г. и е отразена в годишния финансов отчет 2010г.

Оценка е направена и представена и в годишен финансов отчет, за периода приключващ на 31 декември 2013г.

Оценка е направена и представена и в годишен финансов отчет, за периода приключващ на 31 декември 2016г.

Следваща оценка ще бъде приложена към 31 декември 2019г.

Първоначално оценяване

При първоначалното им придобиване имотите, машините и оборудването се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, вкл. митнически такси и всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци и др.

Придобит от дружеството материален актив се признава в групата на имоти, машини и оборудване, когато се очаква той да бъде използван в дейността на дружеството (за отдаване под наем, за предоставянето на други услуги или за административни цели) за период по-дълъг от една година.

При придобиване на имоти, машини и оборудване при условията на разсрочено плащане, покупната цена е еквивалентна на сегашната стойност на задължението, дисконтирано на база на лихвеното равнище по привлечените от дружеството кредитни ресурси с аналогичен матуритет и предназначение.

Последващо оценяване

Избраният от дружеството подход за последваща балансова оценка на имотите, машините и оборудването е моделът на преоценената стойност по МСС 16, намалена с последващо начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Преоценка на имотите, машините и оборудването се извършва от лицензирани оценители обичайно на период от 3 години. Когато тяхната справедлива стойност се променя съществено на по-кратки интервали от време, преоценката може да се извършва на по-кратки периоди.

В случаите, когато новата справедлива стойност на дълготрайните материални активи, оценени чрез „метод на амортизирана възстановителна стойност”, надвишава балансовата им стойност, отчетната стойност и натрупаната амортизация са увеличени пропорционално, с индекса на увеличението, а разликата между справедливата стойност и балансовата стойност на активите формира нов компонент на преоценъчния резерв, представен нетно от ефектите от отсрочени данъци.

За дълготрайни материални активи, за оценката на които е приложен „пазарен подход” чрез „метод на пазарните аналози”, отчетната стойност се намалява срещу натрупаната амортизация, а с увеличението на справедливата стойност на съответния актив спрямо балансовата му стойност към датата на оценката, се увеличава последната (срещу преоценъчен резерв), която става и новата отчетна стойност на активите.

Когато балансовата стойност на активите надвишава новата справедлива стойност, разликата между двете стойности се отчита в отчета за всеобхватния доход, освен ако за дадения актив не е формиран в предходни периоди преоценъчен резерв. Тогава разликата се третира като намаление на този резерв, освен ако тя не надхвърля неговия размер, в който случай надвишението се включва като разход в отчета за всеобхватния доход. (Приложение № 2.29.4)

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на дълготрайните материални активи. Амортизирането на активите започва, от първо число на месеца следващ датата на въвеждане. Земята не се амортизира. Ползният живот по групи активи е определен в съответствие с: физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване и е както следва:

- машини, съоръжения и оборудване – от 2 до 20 г.;

- компютри – от 1 до 2 г.;
- транспортни средства – от 2 до 4 г.;
- стопански инвентар – от 2 до 4 г.

Определеният срок на годност на дълготрайните активи се преглежда в края на всяка година и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчния му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата им стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се коригира до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите, бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтов фактор преди данъци, който отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход, освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв. Тогава обезценката се третира като намаление на този резерв, освен ако тя не надхвърля неговия размер, и надвишението се включва като разход в отчета за всеобхватния доход.

Печалби и загуби от продажба

Материалните дълготрайни активи се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “имоти, машини и оборудване” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” в отчета за всеобхватния доход. Частта от “преоценъчния резерв”, отнасяща се за продадения актив, се прехвърля директно към “неразпределена печалба”.

2.12. Нематериални активи

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. В техния състав са включени лицензи за ползване на програмни продукти.

В дружеството се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот от 2-3 г.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за всеобхватния доход .

2.13. Инвестиционни имоти

Инвестиционни имоти са тези имоти, които дългосрочно се държат от дружеството за доходи от наеми и/или заради вътрешното увеличение на тяхната стойност. Те са представени в отчета за финансовото състояние по тяхната справедлива стойност. Печалбите или загубите от промените в справедливата стойност на инвестиционните имоти се отчитат в отчета за всеобхватния доход към статия “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” за периода, през който са възникнали. Реализираните приходи от инвестиционни имоти се представят в същата статия от отчета.

Инвестиционните имоти се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “инвестиционните имоти” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” в отчета за всеобхватния доход.

Трансфери от и към групата “инвестиционните имоти” се прави, когато има промяна в употребата на даден имот. В случай на прехвърляне от “инвестиционни имоти” към “имоти за използване в собствената дейност” активът се завежда в новата си група по намерена историческа цена, която представлява справедливата му стойност към датата на прехвърлянето. Обратно, когато от “имоти за използване в собствената дейност” има прехвърляне към “инвестиционни имоти”, активът се оценява по справедливата му стойност към датата на прехвърлянето, като разликата до балансовата му стойност се третира и представя като компонент “преоценъчен резерв” на собствения капитал.

2.14. Нетекущи активи, държани за продажба

Непосредствено преди първоначалната класификация на актива (или групата за извеждане от употреба) като държан за продажба, балансовите суми на актива (или на всички активи и пасиви на групата) следва да бъдат оценени в съответствие с приложимите МСФО. При първоначалната класификация като държан за продажба, нетекущите активи или групи за извеждане от употреба се признават по по-ниската от балансовата стойност и справедливата стойност, намалена с разходите за продажбата.

Загубите от обезценка при първоначалното признаване като държани за продажба се отчитат в отчета за всеобхватния доход, дори и за активи, оценени по справедлива стойност, каквито са печалбите и загубите при последваща преоценка.

От датата на класифицирането на даден актив/група материални дълготрайни активи в тази група се спира неговата (тяхната) амортизация.

От датата, на която критериите за класификация на актива/групата нетни активи като държани за продажба вече не се удовлетворяват, се преустановява класифицирането му (им) като актив (и) държан(и) за продажба и същият (те се оценява(т) по по-ниската от неговата (тяхната) балансова стойност преди активът(ите) да е (са) бил (били) класифициран(и) като държан(и) за продажба, коригирана с амортизации и/или преоценки, които биха били признати, ако активът(ите) не е (са) бил (били) признат(и) като държан(и) за продажба, и неговата (тяхната) възстановима стойност.

2.15. Лихвоносни активи

Всички лихвоносни активи (заеми) и други предоставени финансови ресурси са представени първоначално по номинална сума, която се приема за справедлива стойност на даденото (парични средства) по сделката. След първоначалното

признаване, лихвоносните активи и други предоставени ресурси, последващо се оценяват по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други доходи. Лихвеният доход от предоставени заеми се признава през периода на амортизация и се представя в отчета за доходи в групата на “приходите”. Доходите от други лихвоносни активи и всички загуби от обезценки, свързани с лихвоносни активи, се признават в отчета за всеобхватния доход в “други доходи / (загуби) от дейността”.

2.16. Търговски и други вземания

Търговските вземания се представят и отчитат по справедлива стойност на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. Приблизителната оценка за загуба от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или на част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се изписват, когато се установят правните основания за това, или когато дадено търговско вземане се прецени като напълно несъбираемо. Изписването става за сметка на формирания коректив. Ако към края на отчетния период няма споразумение за разсрочване на вземанията с настъпил вече падеж, те се класифицират като просрочени. Просрочените вземания се обезценяват на 50% след 360 дни от датата на падежа и на 100% след изтичане на следващите 360 дни.

2.17. Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалби и загуби

Финансовите активи по справедлива стойност през печалби и загуби са такива, които се държат от дружеството за търгуване или изрично им е определено такова предназначение.

Един финансов актив се класифицира в групата за търгуване, ако той е: а) бил придобит по принцип с цел търгуване в краткосрочен план; б) част от идентифицируем портфейл от финансови инструменти, които дружеството управлява заедно и подходът за него е насочен към краткосрочно генериране на печалби; или в) дериватив, който не е определен и не е ефективен като хеджиращ инструмент.

Финансовите активи на дружеството, отчитани по справедлива стойност, включват притежавани компенсаторни инструменти (Приложение № 20).

Финансовите активи по справедлива стойност през печалби и загуби се оценяват и представят в баланса по техните справедливи стойности, определени чрез

цени на борсата. Всеки резултат от преоценката, печалби или загуба, се отчита в отчета за всеобхватния доход към “други доходи / (загуби) от дейността”.

2.18. Пари и парични еквиваленти

Паричните средства включват касовите наличности и разплащателните сметки, а паричните еквиваленти - краткосрочните депозити в банки, чийто оригинален матуритет е по-малък от 3 месеца.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- постъпленията от лихви и такси по предоставени заеми се включват в паричните потоци от оперативна дейност;
- паричните потоци, свързани с предоставени кредити (главници), се включват като парични потоци използвани за инвестиционна дейност;
- постъпленията от дивиденди от дъщерни дружества се включват в паричните потоци от оперативна дейност;
- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи се посочва като “други постъпления (плащания)”, нетно към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на дружеството за съответния период (месец).

2.19. Лихвоносни заеми и други привлечени ресурси

Всички заеми и други привлечени финансови ресурси са представени първоначално по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми и други привлечени ресурси, последващо се оценяват по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, вкл. дисконт или премия, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за доходите като “финансови разходи”, нетно, през периода на амортизация или когато задълженията се отпишат или редуцират.

2.20. Капитализиране на разходи по заеми

Разходите по заеми, които пряко се отнасят към придобиването, строителството или производството на отговарящ на условията /квалифициран/ актив, се капитализират като част от стойността на този актив. Отговарящ на условията /квалифициран/ актив е актив, който непременно изисква поне 12-месечен период от време, за да стане готов за предвижданата му употреба или продажба.

Размерът на разходите по заеми, които могат да се капитализират в стойността на един отговарящ на условията /квалифициран/ актив, се определя чрез коефициент /норма/ на капитализация. Коефициентът на капитализация е среднопретеглената величина на разходите по заеми, отнесени към заемите на дружеството, които са непогасени през периода, с изключение на заемите, извършени специално с цел придобиване на един отговарящ на условията /квалифициран/ актив.

Капитализирането на разходите по заеми като част от стойността на един отговарящ на условията /квалифициран/ актив започва, когато са изпълнени следните условия: извършват се разходите за актива, извършват се разходите по заеми и в ход са дейности, които са необходими за подготвяне на актива за предвижданата му употреба или продажба.

Разходите по заеми се намаляват и с всякакъв инвестиционен доход от временното инвестиране на средствата от тези заеми.

2.21. Задължения към доставчици и други задължения

Задълженията към доставчици и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (себестойност), която се приема за справедливата стойност на сделката, която ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги.

Когато задълженията към доставчици са разсрочени извън нормалните кредитни срокове, те се отчитат по сегашната стойност на задължението, дисконтирано на база на лихвеното равнище по привлечените от дружеството кредитни ресурси с аналогичен матуритет и предназначение, а разликата между сегашната стойност и общата сума на плащанията се отчита като финансов разход (лихва).

2.22. Лизинг

Финансов лизинг

Финансовият лизинг, при който се трансферира към дружеството съществената част от всички рискове и стопански ползи, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се капитализира в отчета за финансовото състояние на

лизингополучателя като се представя като имоти, машини и оборудване под лизинг по цена на незабавна продажба или ако е по-ниска - по настоящата стойност на минималните лизингови плащания. Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихвата) и припадащата се част от лизинговото задължение (главница), така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение. Лихвените разходи се включват в отчета за всеобхватния доход.

Придобитите под финансов лизинг активи се амортизират на база полезния живот на актива и в рамките на лизинговия срок.

Оперативен лизинг.

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществената част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив, се класифицира като оперативен лизинг.

2.23. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в отделните дружества се основават на разпоредбите на Кодекса на труда (КТ) и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за наетия персонал под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми за уреждане в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналет е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, за периода, в който е положен трудът за тях и/или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума.

Към датата на всеки финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсирани отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск.

Тантиеми и бонусни схеми

Съгласно Устава на дружеството и при взето решение на Общото събрание на акционерите изпълнителният директор има право да получи еднократно възнаграждение (тантием) в размер на до 1 % от нетната печалба на дружеството както и да бъде оправомощен да определи кръга на служителите, между които да бъде разпределена като бонус парична сума в размер на до 2 % от стойността на печалба на дружеството за всяка календарна година. Когато определена част се изисква да бъде разсрочена за по-дълъг от 12-месечен период, тази част се оценява по нейната сегашна стойност към датата на финансовия отчет и се посочва към нетекущите пасиви в отчета за финансовото състояние, статия „задължения към персонала”.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Планове с дефинирани вноски

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за фонд “Пенсии”, допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд “Общо заболяване и майчинство” (ОЗМ), фонд “Безработица”, фонд “Трудова злополука и професионална болест” (ТЗПБ) и здравно осигуряване.

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, са планове с дефинирани вноски. При тях работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд “Пенсии”, фонд “ОЗМ”, фонд “Безработица”, фонд “ТЗПБ”, както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават конкретно със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съотношение, което се променя ежегодно и е определено в чл. 6, ал. 3 от Кодекса за социално осигуряване (КСО). Общият размер на вноската за фонд “Пенсии”, ДЗПО, фонд “ОЗМ”, фонд “Безработица” и здравно осигуряване през 2016 г., е както следва:

- за периода 01.01.2016 г. –31.12.2016 г.

30,30% (разпределено в съотношение работодател : осигурено лице 17,4:12,90)
за работещите при условията на трета категория труд.

В допълнение, изцяло за своя сметка работодателят прави осигурителна вноска за фонд “ТЗПБ”, която е диференцирана за различните предприятия от 0.4% до 1.1% в зависимост от икономическата дейност на предприятието.

Към групата няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Дължимите от дружеството вноски по плановете с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

Дружествата осигуряват всяко наето лице, на основата на сключен договор с дружество за доброволно здравно осигуряване, за доболнични и болнични медицински услуги.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда дружеството в качеството му на работодател в България е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват нефондирани планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към края на отчетния период, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, коригирана с размера на непризнатите актюерски печалби и загуби, а респ. изменението в стойността им, вкл. признатите актюерски печалби и загуби – в отчета за всеобхватния доход. Взимайки в предвид размера и съществеността на задълженията, сравнен с цената на актюерския труд, изчисленията могат да бъдат направени и от дружеството.

Доходи при напускане

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор следните обезщетения:

- неспазено предизвестие - за периода на неспазеното предизвестие;
- поради закриване на предприятието или на част от него, съкращаване в щата, намаляване на обема на работа и спиране на работа за повече от 15 дни и др. – от една брутна месечна работна заплата;
- при прекратяване на трудовия договор поради болест – в размер на брутното възнаграждение на работника за два месеца при условие, че има най-малко пет години трудов стаж и не е получавал обезщетение на същото основание;
- за неизползван платен годишен отпуск - за съответните години за времето, което се признава за трудов стаж.

След изплащането на посочените обезщетения за работодателя не произтичат други задължения към работниците и служителите.

Дружеството признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база публично анонсиран план, вкл. за реструктуриране, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

2.24. Провизии

Провизии се признават, когато дружеството има настоящо (конструктивно или правно) задължение в резултат на минало събитие, и е вероятно, че погасяването/уреждането на това задължение е свързано с изтичане на ресурси. Провизиите се оценяват на база най-добрата приблизителна преценка на ръководството към края на отчетния период за разходите, необходими за уреждането на съответното задължение. Приблизителната оценка се дисконтира, когато падежът на задължението е дългосрочен. Когато се очаква част от ресурсите, които ще се използват за уреждане на задължението да бъдат възстановени от трето лице, дружеството признава вземане, ако е налице висока степен на сигурност на неговото получаване, стойността му може надеждно да се установи и доход (кредит) по същата позиция в отчета за всеобхватния доход, където е представена и самата провизия.

2.25. Акционерен капитал и резерви

Доверие Обединен холдинг АД е създадено като акционерно дружество. Като такава е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на

акционерен капитал, който да служи като обезпечение на кредиторите на дружеството за изпълнение на техните вземания към него. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и устава дружеството е длъжно да формира и законов резерв **“фонд Резервен”**, като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя докато средствата във фонда достигнат една десета част от акционерния капитал или по-голяма част, по решение на общото събрание;
- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);
- сумата на допълнителните плащания, които правят акционерите срещу предоставените им предимства за акциите;
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на акционерния капитал.

Преоценъчният резерв е формиран от положителната разлика между балансовата стойност на имотите, машините и оборудването и техните справедливи стойности към датите на извършване на преоценките. Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно за сметка на този резерв. Преоценъчният резерв се прехвърля към **“натрупани печалби”**, когато активите са напълно амортизирани или напуснат патримониума на дружеството.

2.26. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2016 г. е 10% (2015 г. : 10%).

Отсрочените данъци върху печалбата се определят като се използва балансовият пасивен метод по отношение на всички временни разлики към края на отчетния период, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики.

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби, до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики.

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда към края на всеки отчетен период и се редуцира до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба, от която те да могат да бъдат приспаднати.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени директно в собствения капитал или друга балансова позиция, също се отчитат директно към съответния капиталов компонент или балансова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за периода, през който активите ще се реализират, а пасивите ще се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или в голяма степен на сигурност се очаква да са в сила.

Към 31.12.2016 г. отсрочените данъци върху печалбата са оценени при ставка 10% (31.12.2015г.: 10%).

2.27. Нетна печалба на акция

Нетната печалба на акция се изчислява като се раздели нетната печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите, притежатели на обикновени акции, на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

Средно-претегленият брой акции представлява броят на държаните обикновени акции в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените обикновени акции и на новоиздадените такива през периода, умножен по средно-времевия фактор. Този фактор изразява броя на дните, през които конкретните акции са били държани, спрямо общия брой на дните през периода.

Нетна печалба на акции с намалена стойност не се изчислява, тъй като няма издадени потенциални акции с намалена стойност.

2.28. Финансови инструменти

2.28.1. Финансови активи

Дружеството класифицира своите финансови активи в следните категории: “заеми (кредити) и вземания” и “финансови активи на разположение и за продажба”. Класификацията е в зависимост от същността и целите и предназначението на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на дружеството към датата на първоначалното им признаване в отчета за финансовото състояние.

Обичайно дружеството признава в отчета за финансовото състояние финансовите активи на “датата на търгуване” - датата, на която то е поело ангажимент да закупи съответните финансови активи. Всички финансови активи се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията.

Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние на дружеството, когато правата за получаване на парични средства от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и дружеството е прехвърлило съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице). Ако дружеството продължава да държи съществената част от рисковете и ползите, асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, то продължава да признава актива в отчета за финансовото си състояние, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

Кредити и вземания

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Те се оценяват в отчета за финансовото състояние по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в обичаен оперативен цикъл на дружеството, а останалите – като нетекущи.

Тази група финансови активи включва: предоставени заеми, търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица, и паричните средства и парични еквиваленти от отчета за финансовото състояние. Лихвеният доход по “кредитите и вземанията” се признава на база ефективна лихва, освен при краткосрочните вземания под 3 месеца, където признаването на такава лихва е неоснователно като несъществено и в рамките на обичайните кредитни условия. Той се представя в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), към статията „финансови приходи”.

На датата на всеки отчет за финансовото състояние дружеството оценява дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, налагащи обезценка на кредитите и вземанията.

Финансови активи на разположение и за продажба

Финансовите активи на разположение и за продажба са недеривативни активи, които са придобити с такава цел или не са класифицирани в друга група. Обичайно те представляват акции или дялове в други дружества, придобити с инвестиционна цел (инвестиции на разположение и за продажба) и се включват към нетекущите активи, освен ако намерението на дружеството е да ги продава в рамките на следващите 12 месеца и активно търси купувач.

Финансовите активи на разположение и за продажба се оценяват първоначално по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително разходите по придобиване, включени в инвестицията.

Последващата оценка на финансовите активи на разположение и за продажба е по справедлива стойност, освен за акции/дялове на затворени, нетъргувани на борсов пазар дружества.

Ефектите от преоценката до справедливата стойност, печалби или загуби, на държаните инвестиции на разположение и за продажба се отчитат в отчета за всеобхватния доход (към други компоненти на всеобхватния доход) по статия “нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба” и се натрупват към самостоятелен компонент на собствения капитал - ”резерв по финансови активи на разположение и за продажба”.

При установяване на последваща трайна обезценка или при продажба на инвестиция на разположение и за продажба, сумата на обезценката и всички натрупани преди това загуби (нетно) към резерва, се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като “финансови разходи”. Аналогично, при всяка продажба на инвестициите от този тип натрупаните нереализирани печалби в резерва се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в статията “финансови приходи”.

Ефектите от рециклирането на натрупаните ефекти от промяна в справедливата стойност на държаните инвестиции на разположение и за продажба се представят към другите компоненти на всеобхватния доход (по статия “нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба”), нетно от тези на новите преоценки за периода.

Дивиденди по акции и дялове, класифицирани като финансови активи на разположение и за продажба, се признават и отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато се установи, че дружеството е придобило правото върху тези дивиденди.

Притежаваните инвестиции на разположение и за продажба се преглеждат към всяка дата на отчета за финансовото състояние дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, че за отделен финансов актив или група активи има обезценка. Те се обезценяват, ако балансовата стойност е по-висока от очакваната им възстановима сума. Сумата на признатата загуба от обезценка е равна на разликата между цената на придобиване, намалена с плащанията и възстановимата им сума, която се приема за равна на сегашната стойност на очакваните прогнозируеми бъдещи парични потоци, дисконтирани по текущ пазарен лихвен процент или чрез нормата на доходност за сходни финансови активи.

2.28.2. Финансови пасиви и инструменти на собствен капитал

Дружеството класифицира дългови инструменти и инструменти на собствен капитал или като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договор със съответния контрагент относно тези инструменти.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват заеми (кредити), задължения към доставчици и други контрагенти. Първоначално те се признават в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо – по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва.

2.29. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.

2.29.1. Обезценка на инвестиции в акции и дялове в дъщерни и асоциирани предприятия

Дългосрочните инвестиции в дъщерни и асоциирани предприятия се оценяват по себестойност, защото не съществуват достатъчно надеждни източници за определянето на техните справедливи стойности.

На всяка дата на баланса ръководството прави оценка дали съществуват индикатори за обезценка на неговите инвестиции.

Ръководството е приело като индикатори за обезценка на инвестициите в дъщерни и асоциирани дружества:

- решение за обявяване на процедура по ликвидация на съответното дружество, чиито нетни активи, не са достатъчни за покриване на задълженията им. Размерът на обезценката в този случай да е до 100% от балансовата стойност на инвестициите, след приспадане на сумата, за която има безусловно доказателство за обратно възстановяване;
- цени на Българска фондова борса за продажба на акции;
- превишение на балансовата стойност на инвестицията над дела в нетните активи на дъщерното или асоциирано дружество. В случаите, когато съответното дружество прилага метод “цена на придобиване” за последващо отчитане на дълготрайните материални активи, нетните активи се преизчисляват като се отчита ефектът от преценка на дълготрайните материални активи по справедлива стойност, която се определя от лицензиран оценител. (Приложения № 2.8 и 2.9)
- приходен метод на дисконтирани парични потоци.

2.29.2. Обезценка на финансови активи на разположение и за продажба

На датата на всеки баланс дружеството оценява дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, че отделен финансов актив или група активи от групата на “финансови активи на разположение и за продажба” има белези за обезценка.

Ръководството е приело като индикатори за обезценка на инвестициите – малцинствени участия :

- решение за обявяване на процедура по ликвидация на съответното дружество;
- намаление на цените на Българска фондова борса за продажба на акции;
- трайна тенденция за натрупване на загуби, респ. спад в нетните активи на дружеството, в което е инвестирано.
- приходен метод на дисконтирани парични потоци.

2.29.3. Преоценки на финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансовите активи по справедлива стойност през печалби и загуби се оценяват и представят в баланса по стойности, определени чрез цени на борсата. Всеки резултат от преоценката, печалби или загуба, се отчита в отчета за доходите, към “други доходи и загуби”.

2.29.4. Преоценени стойности на имоти, машини и оборудване

В дружеството е прието преоценката на имотите, машините и оборудването до тяхната справедлива стойност да се извършва на 3-годишен период от независими лицензирани оценители. Такива преоценки са извършени към 31.12.2001г., 31.12.2004 г., 31.12.2007 г., 31 юли 2010г., 31.12.2013г. и 31.12.2016г.

При тези преоценки са приложени следните подходи и оценъчни методи за измерване на справедливата стойност на отделните видове дълготрайни материални активи:

- „Пазарен подход” чрез „Метод на пазарните аналози” - за сградите и неспециализираното оборудване, за които има реален пазар, пазарни аналози и база за сравнимост се приема пазарната им стойност по сравнителен метод;
- „Подход, базиран на разходите (активите)” чрез „Метод на амортизирана възстановителна стойност” - за специализираните машини, съоръжения и оборудване, за които липсва реален пазар, за справедлива стойност се приема тяхната амортизирана възстановителна стойност с хипотеза за използването им в технологично - обвързан процес (подход на база разходи /активи – метод на амортизирана възстановителна стойност).

Основните източници за информация, използвани при изчисленията и преценките във връзка с определянето на справедливите стойности са: вътрешни данни и становища на ръководството на дружеството относно експлоатационно състояние на активите, намерение за продажба на конкретни активи, извършени ремонти, перспективи за използване на активите, публикувани цени за реализирани сделки на пазарите за недвижими имоти, офертни данни от производители, търговци и вносители на нови специализирани машини и съоръжения, както и такива втора употреба.

Към 31.12.2016 г. дружеството е направило преоценка на сградите, машините и оборудването на базата на професионална оценка, която е извършена от независим лицензиран оценител. (Приложение № 13)

2.29.5. Обезценка на имоти, машини и оборудване

Към датата на всеки отчет ръководството на дружеството организира преглед за обезценка на сградите, машините, оборудването и транспортните средства.

Към 31.12.2016г. е извършен аналогичен преглед за обезценка на дълготрайните материални активи, чрез оценка на лицензиран оценител, и след преценка ръководството е приложило съответните последващи оценки..

2.29.6. Обезценка на вземания

Приблизителна оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави от ръководството в края на всяка финансова година.

Обезценка на търговски вземания се формира, когато са налице обективни доказателства, че дружеството няма да може да събере цялата сума по тях съгласно оригиналните условия на вземанията.

При оценката на събираемостта на вземанията ръководството прилага следните критерии:

- за вземанията от дъщерни предприятия – ръководството прави анализ на цялата експозиция от всяко дъщерно дружество с оглед преценка на реалната възможност за събирането им. При наличие на несигурност относно събираемостта на вземанията се прави преценка каква част от тях е обезпечена (залог, ипотека) и по този начин е гарантирана събираемостта им (чрез бъдещо реализиране на обезпечението). Вземанията или част от тях, за които ръководството установява, че съществува достатъчно висока несигурност за събирането им се обезценяват на 100 %;
- за вземанията от други контрагенти – просрочените вземания над 360 дни се третират като несъбираеми и се обезценяват изцяло, доколкото се преценява, че е налице висока несигурност за тяхното събиране в бъдеще.

Стойността на обезценката е разликата между балансовата стойност на даденото вземане и сегашната стойност на прогнозираните бъдещи парични потоци, дисконтирани по оригинален ефективен лихвен процент.

Балансовата стойност на вземанията, за които е преценено, че е необходимо да се направи обезценка, се коригира чрез използването на корективна сметка, в която се натрупват всички обезценки. Загубите от обезценка и последващото им възстановяване се признават в отчета за доходите към “други приходи / (загуби) от дейността”.

3. ПРИХОДИ

	31.12.2016 BGN '000	31.12.2015 BGN '000
Приходи от продажба на услуги	55	42
Приходи от лихви и такси по предоставени заеми	414	1,385
Получени дивиденди от дъщерни предприятия	198	489
Приходи от операции с финансови инструменти	80	1,987

ДОВЕРИЕ ОБЕДИНЕН ХОЛДИНГ АД
МЕЖДИНЕН НЕКОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ПРИКЛЮЧВАЩ НА
31 декември 2016 ГОДИНА

Приходи от наеми	83	72
Общо	830	3,975

Приходите от лихви и такси са от предоставени дългосрочни и краткосрочни заеми на дружества от групата на Доверие Обединен Холдинг АД. Условието на предоставените заеми са представени в Приложения № 12 и 18.

Приходите от наеми към 31 декември 2016г. и 31 декември 2015 г. са от предоставени на свързани предприятия машини и оборудване (медицинска апаратура) и офис-площи по договори за оперативен лизинг (Приложение № 28).

4. ДРУГИ ДОХОДИ /(ЗАГУБИ) ОТ ДЕЙНОСТТА

	31.12.2016	31.12.2015
	BGN '000	BGN '000
<i>Другите приходи и загуби от дейността включват:</i>		
Балансова стойност на продадени на ДМА	(1)	
Приходи от продажба на ДМА	8	
Печалба от продажба на ДМА	7	
Обезценка на ДМА	(82)	
Последваща оценка на инвестиционни имоти	70	
Обезценка на вземания		
Обезценка на инвестиции в дъщерни дружества	(395)	(2,258)
Приходи следващи обезценка на дъщерни дружества	284	
Оценка на инвестиции на разположение за продажба	15	(33)
Разходи за придобиване на инвестиции		(615)
Продажба на вземания		(2,978)
Печалба/Загуба от преоценка на компесаторни инструменти	(22)	(7)
Общо	(123)	(5,891)

Последваща оценка на инвестиции

Към 31 декември 2016г. ръководството е извършило преглед за наличие на условия за обезценка на неговите инвестиции в акции и дялове в дъщерни и асоциирани дружества и малцинствени участия, както и в инвестиционни имоти.

Оценките са направени в съответствие с приетите и оповестени политики по т.2.29.

Обезценката на ДМА е подробно оповестена в Приложение 13.

Инвестиционни имоти	Последваща оценка 31.12.2016 BGN '000
Обезценка на инвестиционни имоти по активи	
Сграда офис Дондуков 82 - Рецепция и офис	София (9)
Сграда офис Дондуков 82 - Гаражна клетка №1	София (19)
Ателие №5, етаж от админ.ж.сграда бул.Дунав 101	гр.Пловдив (5)
Магазин №6 в админ.ж.сграда бул.Дунав 101	гр.Пловдив (9)
Магазин №3 в админ.ж.сграда бул.Дунав 101	гр.Пловдив (6)
Ателие №11, вх.Б, мансарден етаж, бул.Дунав 101	гр.Пловдив (6)
Общо	<u>(54)</u>
Приходи от последваща оценка на инвестиционни имоти	
Сграда офис Дондуков 82 - Складово помещение 17.13 м.кв.	София 1
Сграда офис Дондуков 82 - Офис 1 надпартерен етаж	София 61
Сграда офис Дондуков 82 - Офис 2 надпартерен етаж	София 62
Общо	<u>124</u>
<hr/> <hr/>	
Печалби и загуби от последваща оценка на инвестиционни имоти, нетно	<u><u>70</u></u>

Последващите оценки на инвестиции в акции и дялове са подробно оповестени в Приложение 10.

Компенсаторни записи (130,452 броя) са оценени по борсова цена 0,230 към датата на този отчет или до 30 х.лв. / приложение №20/

В настоящият финансов отчет е представена последваща оценка на инвестицията в “Ексклузив пропъртис” АД при борсова цена на една акция 0,60 лева или 24х. лева за притежаваните 40 000 акции/ приложение №11/

В настоящият финансов отчет е представена последваща оценка на инвестицията в “Софарма трейдинг” АД при борсова цена на една акция 6,30 лева или до 39 х. лева за притежаваните 6,138 акции/ приложение №11/

5. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

	31.12.2016	31.12.2015
	BGN '000	BGN '000
Комуникационни услуги	8	7
Консултантски услуги	12	9
Реклама и маркетинг	2	2
Местни данъци и такси	14	9
Абонамент	41	39
Поддръжка и ремонт на МПС	6	4
Обучение	1	
Застраховки	13	8
Наеми	222	209
Разходи за СМР на наети имоти	12	14
Актуализация и поддръжка на софтуер	19	17
Одит	47	45
Консултантски услуги, оказани от одитори		4
Други услуги, доставени от одиторско предприятие		1
Комисионни		1
Почистване		1
Архивиране	1	2
Такси за текущо банково обслужване	2	2
Такси към Централен депозитар, БФБ и КФН	6	5
Охрана		1
Членски внос в работодателски организации	4	4
Лицензирани оценки	1	5
Други		3

Общо	411	392
-------------	------------	------------

6. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

	<i>31.12.2016 BGN '000</i>	<i>31.12.2015 BGN '000</i>
Възнаграждения по трудов договор	755	748
Възнаграждения на Управителен съвет	54	54
Възнаграждения на Надзорен съвет	108	108
Начисления за неизползван платен отпуск	11	9
Граждански договори	3	
Социални осигуровки	117	118
Социални надбавки	31	30
Провизии за доходи при придобиване право на пенсия	3	3
Общо	1,082	1,070

7. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

	<i>31.12.2016 BGN '000</i>	<i>31.12.2015 BGN '000</i>
Представителни разходи	10	7
Канцеларски материали и консумативи	5	7
Командировки	3	5
Дарения	4	4
Непризнат данъчен кредит по ДДС	83	103
Еднократни данъци по ЗКПО	7	4
Материални активи, нямащи характер на дълготрайни	2	1
Разходи за придобиване на инвестиции	48	12
Разходи за брак на дълготрайни активи	37	
Горива и енергия	31	32
Хостинг	9	9
Други	2	-
Общо	241	184

8. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ

<i>31.12.2016 BGN '000</i>	<i>31.12.2015 BGN '000</i>
--------------------------------	--------------------------------

Финансови разходи

Лихви по лизингови договори	7	5
Лихви по кредити и депозити към свързани лица	563	1,148
Операции с инвестиции	23	1
Общо	593	1,154

9. ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ

Към 31 декември 2016г. и 31 декември 2015г. не възниква разход за корпоративен данък. След преобразуване на финансовия резултат холдингът формира данъчна загуба за представените периоди.

10. ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ, АСОЦИИРАНИ И ДРУГИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Към 31 декември 2016г. *инвестициите в дъщерните дружества* са представени в отчета за финансовото състояние по себестойност, намалена с направените обезценки.

<i>Дъщерно дружество</i>	<i>31.12.2016 BGN '000</i>	<i>% на участие</i>	<i>31.12.2015 BGN '000</i>	<i>% на участие</i>
Доверие Капитал АД, София	11,604	54.63%	11,403	54.13%
Индустриален холдинг Доверие АД, София	15,540	78,50%	35,604	72,20%
ОЗОФ Доверие АД, София	4,729	98,15%	4,729	98,15%
Хомоген АД, София	396	89.67%	318	89.67%
Новоселска гъмза АД, Видин			222	7.99%
СТМ Доверие ООД, София	5	95.00%	5	95.00%
Комарс инженеринг ЕООД, Пловдив			-	100.00%
МЦ Доверие АД, София	190	99,76%	27	99,76%
МБАЛ Доверие АД, София	621	17,97%	621	17,97%
ЗОФ Медико 21 АД, София	4,823	95.20%	4,823	95.20%
Доверие Енергетика АД	0	60,44%	58	60,44%
Българско вино ООД	182	3,84%	182	3,84%
Хидроизомат АД	698	13,99%	1,005	13,99%
ЗФ Здраве АД	13	90,00%	43	90,00%
Медикъл сървисиз ЕООД		- 100,00%		
Разходи по придобиване на инвестиции	6			

38,807

59,040

Дружеството притежава пряко и непряко участие:

- 100,00% от капитала на Индустиален холдинг Доверие АД;
- 77,50% от капитала на Доверие Капитал АД;
- 100,00% от капитала на Хомоген АД
- 100,00% от капитала на МБАЛ Доверие АД;
- 100,00% от капитала на МЦ Доверие АД;
- 100,00% от капитала на Медикъл Сървисиз ЕООД;
- 81,82% от капитала на Дунав АД;
- 85,72% в капитала на Новоселска Гъмза АД ;
- 73,22% от капитала на Хидроизомат АД;
- 100,00 от капитала на Хидроизоматинженеринг ЕООД;
- 64,54% от капитала на Доверие Енергетика АД;
- 54,93% от капитала на Доверие Брико АД ;
- 100,00% от капитала на Брико Македония;
- 51% от капитала на И.ФО.ЖЕ.КО. България АД;
- 95,74% от капитала на Ритон-П АД;
- 54,36% от капитала на Марицатекс АД;
- 69,61% от капитала на Вратица АД в несъстоятелност;
- 98,88% от капитала на Биляна Трико АД;
- 100 % от капитала на Българско вино ООД;
- 100 % от капитала на Комарс инженеринг ЕООД;
- 19,50% от капитала на Хеброс-П АД;
- 21,94% от капитала на ДКЦ Медико АД;
- 19,50% от капитала на МЦ Доверие СБТ ООД
- 16% от капитала на МЕДИЛАБ СМДЛ АД;
- 15% от капитала на Биляна Трейдинг АД;
- 4,76% от капитала на Софарма Трейдинг АД;
- останалите инвестиции са под 2% от капитала на съответното дружество

Непрякото участие е чрез дъщерни дружества (Приложение № 29)

За инвестициите в дъщерни дружества не могат да се определят справедливи стойности, доколкото от една страна повечето дъщерни дружества не се търгуват на

фондови борси или продажбите са силно ограничени, а от друга, поради реструктуриране на групата, което обстоятелство създава практически затруднения за прилагането на алтернативни оценъчни методи за надеждно определяне на справедливата им стойност.

Ръководството е извършило преглед за обезценка на инвестициите в дъщерни дружества към 31 декември 2016 г. В случаите, когато дъщерното дружество прилага метод “цена на придобиване” за последващо отчитане на дълготрайните материални активи, нетните активи са преизчислени като дълготрайните материални активи са оценени по справедлива стойност, която е определена от лицензиран оценител. Дружеството ползва оценителски доклади за справедливата стойност на дълготрайните материални активи. При теста за обезценка са приложени всички процедури описани в политиката по т.2.29.

Към 31 декември 2016г.. *обезценените инвестиции в дъщерни предприятия* са:

<i>Дъщерно дружество</i>	<i>Отчетна стойност BGN '000</i>	<i>Обезценка BGN '000</i>	<i>Балансова стойност BGN '000</i>
Доверие Енергетика АД	833	833	-
МЦ Доверие АД, София	428	238	190
МБАЛ Доверие АД	1,099	478	621
ЗФ Здраве	260	247	13
Хидроизомат АД	1,921	1,223	698
	<u>4,541</u>	<u>3,019</u>	<u>1,522</u>

Към 31 декември 2016г. по преценка и решение на ръководството са:

Обезценени:

1. Хидроизомат АД - (307) х.лв. ;
2. ЗФ Здраве АД - (30) х.лв.
3. Доверие Енергетика АД - (58) х.лв.

Българско вино ООД– В резултат на направената оценка по приходния метод на дисконтираните парични потоци справедливата пазарна стойност се определя на 4,800

х. лв, съответно 3,84% на 184 х.лева, което е над размера на инвестицията., от което не произтича последваща оценка.

МБАЛ Доверие АД - В резултат на направената оценка по приходния метод на дисконтираните парични потоци справедливата пазарна стойност се определя на 3,800 х. лв, съответно 17,97% на 683 х.лева, от което не произтича последваща оценка.

Положителна оценка, следваща обезценка е приложена за:

1. Хомоген АД - 77 х.лв.;
2. МЦ Доверие АД - 163 х.лв;

В предходни отчетни периоди са обезценени:

Към 31 декември 2015г. при прегледа за обезценка ръководството е възприело:

Пълен размер на обезценка се прилага за:

- 1.1. МЦ Доверие АД - 256 х.лв;
- 1.2. Хомоген АД - 72 х.лв.;
- 1.3. Доверие Енергетика АД - 623х.лв.;
- 1.4. ЗФ Здраве АД - 217х.лв.

Инвестицията в Новоселска гъмза АД не се обезценява поради незначителният ѝ размер.

Българско вино ООД– В резултат на направената оценка по приходния метод на дисконтираните парични потоци справедливата пазарна стойност се определя на 4,750 х. лв, съответно 3,84% на 183 х.лева, което е на размера на инвестицията., от което не произтича последваща оценка.

МБАЛ Доверие АД - В резултат на направената оценка по приходния метод на дисконтираните парични потоци справедливата пазарна стойност се определя на 3,455 х. лв, съответно 17,97% на 621 х.лева, което превишава размера на инвестицията със 175х.лв. с която сума следва да се обезцени.

Хидроизомат АД – частична обезценка в размер на 800 х.лв. по преценка на ръководството.

Към 31 декември 2014г. при прегледа за обезценка ръководството е възприело:

Новоселска гъмза АД – В резултат на направената оценка по приходния метод на дисконтираните парични потоци справедливата пазарна стойност се определя на 2.800 х. лв, съответно 7,99% на 240 х.лева, което превишава размера на инвестицията, от което не произтича последваща оценка.

Българско вино ООД– В резултат на направената оценка по приходния метод на дисконтираните парични потоци справедливата пазарна стойност се определя на 4.800 х. лв, съответно 3,84% на 184 х.лева, което е на размера на инвестицията., от което не произтича последваща оценка.

Доверие – енергетика АД– ръководството счита, че възможността за черпене на бъдещи икономически изгоди е малко вероятна, поради което приема да обезцени пълния размер на превишението на инвестицията над дела в нетните активи – съответно 15х.лв..

МЦ Доверие АД - В резултат на направената оценка по приходния метод на дисконтираните парични потоци справедливата пазарна стойност се определя на 1.100 х. лв, съответно 94.71% на 1.042 х.лева, което превишава размера на инвестицията, от което не произтича последваща оценка.

МБАЛ Доверие АД - ръководството счита, че възможността за черпене на бъдещи икономически изгоди е малко вероятна, поради което приема да обезцени пълния размер на превишението на инвестицията над дела в нетните активи – съответно 303 х.лв..

Хидроизомат АД – В резултат на направената оценка по приходния метод на дисконтираните парични потоци справедливата пазарна стойност се определя на 13,093 х. лв, съответно 13,99% на 1,832 х.лева , което превишава размера на инвестицията., от което не произтича последваща оценка.

Към 30.06.2015г. дружеството е направило разходи за правен анализ и финансов преглед на потенциална инвестиция в размер на 600 х.лв.

Към 31 декември 2013г. при прегледа за обезценка ръководството е възприело:

Доверие Капитал АД – В резултат на направената оценка по приходния метод

на дисконтираните парични потоци справедливата пазарна стойност се определя на 81 300 х евро, съответно 54,13% на 44000 х.евро. В резултат преценката на ръководството е , че не произтича обезценка.

ЗК Медико 21 АД - В резултат на направената оценка по приходния метод на дисконтираните парични потоци справедливата пазарна стойност се определя на 6,500 х. лв, съответно 95,20% на 6,188 х.лева. , което превишава размера на инвестицията, от което не произтича последваща оценка.

МБАЛ Доверие АД - В резултат на направената оценка по приходния метод на дисконтираните парични потоци справедливата пазарна стойност се определя на 700 х. лв, съответно 63,75% на 466 х.лева. , което превишава размера на инвестицията, от което не произтича последваща оценка.

Хидроизомат АД – В резултат на направената оценка по приходния метод на дисконтираните парични потоци справедливата пазарна стойност се определя на 13,093 х. лв, съответно 13,99% на 1,832 х.лева , което превишава размера на инвестицията., от което не произтича последваща оценка.

Новоселска гъмза АД – В резултат на направената оценка по приходния метод на дисконтираните парични потоци справедливата пазарна стойност се определя на 3,000 х. лв, съответно 7,99% на 240 х.лева, което превишава размера на инвестицията., от което не произтича последваща оценка.

Българско вино ООД– В резултат на направената оценка по приходния метод на дисконтираните парични потоци справедливата пазарна стойност се определя на 4,765 х. лв, съответно 3,84% на 183 х.лева, което е равно на размера на инвестицията., от което не произтича последваща оценка.

Доверие – енергетика АД и Вратица Враца АД – ръководството счита, че възможността за черпене на бъдещи икономически изгоди е малко вероятна, поради което приема да обезцени пълния размер на превишението на инвестицията над дела в нетните активи – съответно 137х.лв. и 2 х.лв.

МЦ Доверие АД - поради незначителния размер на отклонението и положителния финансов резултат на дружеството преценката е за необезценка..

Към 31 декември 2012г. при прегледа за обезценка ръководството е възприело:

Доверие Капитал АД – В резултат на направената оценка по приходния метод на дисконтираните парични потоци справедливата пазарна стойност се определя на 81 300 х евро, съответно 54,13% на 44000 х.евро. В резултат преценката на ръководството е за отчитане на приход след обезценка в размер на 653 х.лева

ЗОФ Медико 21 АД - В резултат на направената оценка по приходния метод на дисконтираните парични потоци справедливата пазарна стойност се определя на 3 902 х. лв, съответно 90,00% на 3,512 х.лева. , което е равно на размера на инвестицията., от което не произтича последваща оценка.

Доверие – енергетика АД, МБАЛ Доверие АД , Хидроизомат АД и Българско вино ООД – не се прилага обезценка, тъй като сегашната стойност на инвестицията определена при прилагане на приходния метод на дисконтираните парични потоци превишава или е равна на балансовата стойност на същите.

Към 31 декември 2011г. първоначално е направено изследване за превишение на балансовата стойност на инвестицията над дела в нетните активи на всяко от дъщерните дружества и данните показват както следва:

1.5. Доверие Капитал АД	– 627 х.лв.;
1.6. ЗОФ Медико 21 АД	- 1,715х.лв. (за сметка и на положителната репутация от 2008г.);
1.7. МБАЛ Доверие АД	- 121 х.лв.
1.8. Хидроизомат АД	- 32 х.лв.
1.9. Доверие Енергетика АД	– 4х.лв.;

В следствие на горните индикации са предприети следващите стъпки, а именно:

1. Оценка на Доверие Капитал АД и ЗОФ Медико 21 АД от независим оценител по приходния метод на дисконтираните парични потоци със следните резултати:
  - a. Доверие Капитал АД – справедливата пазарна стойност се определя на 81 300 х евро, съответно 54,13% на 44000 х.евро
  - b. ЗОФ Медико 21 АД - справедливата пазарна стойност се определя на 3 902 х. лв, съответно 90,00% на 3,512 х.лева.
2. Тригодишни прогнози на МБАЛ Доверие АД и Доверие Енергетика АД .В резултат ръководството на дружеството е преценило

За Доверие Капитал АД - отчитане на приход след обезценка в размер на 654 х.лева и за ЗОФ Медико 21 АД - отчитане на обезценка в размер на 78 х.лева за сметка на положителната репутация.

Към 31 декември 2010г. са отчетени приходи следващи обезценка в размер на 637 х.лв за 2010г. (31.12.2009г. – 319х.лв.), а именно:

- Хомоген АД – 12 х.лв.;
- Новоселска гъмза АД – 87х.лв
- Хидроизомат АД – 538 х.лв.

Превишение на инвестициите над дела в нетните активи е констатирано и при:

Доверие Капитал АД – 215 х.лв.;

ЗОФ Медико 21 АД - 2,129х.лв. (за сметка и на положителната репутация от 2008г.);

Доверие Енергетика АД – 46х.лв.;

За тези превишения ръководството е преценило, че не следва да се прилагат обезценки поради:

- Доверие Капитал АД – Ръководството на дружеството е представило средносрочна (три годишна) прогноза за развитие, обосноваваща планирани ръстове, респективно цена на акция, при спазване на принципа за нарастване на собствения капитал.
- ЗОФ Медико 21 АД - Ръководството на дружеството е представило средносрочна прогноза за развитие на дружеството . След направения преглед Управителният съвет възприема отчитането на обезценка в размер на 500 х.лв., за сметка на отчетената положителна репутация при придобиване на дружеството.
- Доверие – енергетика АД – не се прилага обезценка, съгласно приложена обосновка за формиране на положителен финансов резултат, считано от 2011г.

Към 31 декември 2009г. : Доверие Капитал АД – 122 х.лв.; Новоселска Гъмза АД – 160 х.лв.; Комарс инженеринг ЕООД – 3 х.лв.;

Обезценките на инвестициите в Доверие Капитал АД за 1,185 х.лв., Медицински център Доверие АД за 145 х.лв. и Хидроизомат АД за 653 х.лв. са направени при преглед към **31 декември 2008г.**

Инвестициите в дъщерните дружества Новоселска гъмза АД за 110х.лв. и Хомоген АД за 17 х.лв. са направени при преглед за обезценка към **31 декември 2007г.**

Обезценена е инвестицията в Новоселска гъмза АД, като размерът на обезценката е 45 х. лв., отчетена през **2005 г.**

Обезценка на инвестиции в асоциирани предприятия

Инвестицията в Андема АД (с отчетна стойност 19 х.лв.) е обезценена на 100% към 31.12.2004 г.

11. ИНВЕСТИЦИИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ И ЗА ПРОДАЖБА

Инвестициите на разположение и за продажба представляват акции (малцинствени участия) в капиталите на следните дружества :

<i>Дружество</i>	<i>31.12.2016 BGN '000</i>	<i>% на участие</i>	<i>31.12.2015 BGN '000</i>	<i>% на участие</i>
Компания за инженеринг и развитие АД, Добрич	1,749	5,45%	1,605	5,13%
Ексклузив Пропърти АДСИЦ	24	0,42%	15	0,42%
Мелко интернешъпъл АД, София	1	2,86%	1	2,86%
ДКЦ Медико АД	359	19,20%	359	19,20%
МЦ Доверие СБТ ООД	1	19,50%	1	19,50%
Софарма трейдинг АД	39	0,02	33	0,02
МЕДИЛАБ СМДЛ ООД	8	16,00%	8	16,00%
	2,181		2,022	

Дружеството притежава пряко и непряко участие:

- 15,15% от капитала на Компания за инженеринг и развитие АД, Добрич

Всички инвестиции в акции, класифицирани като финансови активи на разположение и за продажба, са представени по цена на придобиване (себестойност), намалена с отчетени обезценки.

Обезценка на финансови активи на разположение и за продажба

В настоящият финансов отчет е представена последваща оценка на инвестицията в “Ексклузив пропъртис” АД при борсова цена на една акция 0,60 лева или 24 х. лева за притежаваните 40 000 акции/ приложение №11/

В настоящият финансов отчет е представена последваща оценка на инвестицията в “Софарма трейдинг” АД при борсова цена на една акция 6,30 лева или до 39 х. лева за притежаваните 6,138 акции/ приложение №11/

12. НЕТЕКУЩИ ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Към 31 декември 2016 г. *нетекущите вземанията от свързани предприятия* включват:

<i>Вид на вземането</i>	<i>31.12.2016 BGN '000</i>	<i>31.12.2015 BGN '000</i>
Разсрочени текущи вземания	6	12
Вземания по предоставени дългосрочни заеми		138
	6	150

Разсрочените текущи вземания са необслужени вземания от наеми на СТМ Доверие ООД към 31 декември 2016г. Ръководството на дружеството е поело ангажимент за плащането им съгласно погасителен план.

Към 31 декември 2016г. *няма вземания от свързани предприятия по предоставени дългосрочни заеми.*

Към 31 декември 2015г. *вземанията от свързани предприятия по предоставени дългосрочни заеми* и условията на договорите са представени в следващата таблица:

Дружество	Цел на предоставения заем	Договорен размер на заема BGN'000	Краен срок на погасяване	Лихвен %	Общо вземания по заема BGN'000	в т.ч. Нетекуща част BGN'000	Текуща част, в т.ч. лихви и такси BGN'000
Биляна трико АД	оборотни средства	706	30/08/2016	5.50%	15		15
Българско вино ООД	Изграждане пречиствателна станция	66	21/02/2016	5.50%	46	0	46
Марицатекс АД	Разрушаване на сгради	276	03/06/2018	5.50%	156	138	18

ДОВЕРИЕ ОБЕДИНЕН ХОЛДИНГ АД
МЕЖДИНЕН НЕКОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ПРИКЛЮЧВАЩ НА
31 декември 2016 ГОДИНА

Българско вино ООД	Частично преустройство но сграда	70	25/08/2016	5.50%	78	78
Българско вино ООД	Покупка на бъчви за гроздобер 2014	100	31/12/2016	5.50%	37	37
					332	138
						194

Дружеството има разработена писмена кредитна политика за основните правила за кредитиране на дружества от групата, която включва:

Цел на заемите: финансиране инвестиционни проекти и на текущата дейност в дружествата .

Годишен лихвен процент: за редовни главници – между 5% и 5,5% към датата на сключване на договора; за просрочени главници – годишен лихвен процент на редовни заеми, увеличен с десет процента. Гратисен период за лихва не се прилага. Считано от 01.01.2016г. всички кредити са предоговорени с 5,5% годишна лихва, приравнена на банковия пазар.

Обезпечение по заемите: (към датата на сключване на договора): включва особен залог на дълготрайни материални активи, залог на материални запаси и записи на заповед в размер на 120 % от главницата. Обезпеченията се застраховат в полза на кредитодателя. Обезпеченията по предоставените заеми са оповестени в Приложение № 28.

Във всеки договор за кредит е определен индивидуален погасителен план с фиксирани размери и падежи на погасителни вноски. Неизпълнението на падежа се счита за пресрочване на периода.

В случай на обективни затруднения по обслужване на конкретен кредит, дъщерното дружество–кредитополучател подава до Управителния съвет на Доверие Обединен холдинг АД мотивирано предложение за предоговаряне на условията по кредита. Управителният съвет с решение одобрява или отхвърля внесеното искане.

Текущата част от вземанията по предоставени дългосрочни заеми включват главници, лихви и такси, които са платими в срок до 12 месеца от края на отчетния период и са включени в групата на текущите активи. (Приложение № 18)

13. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ

	<i>Земи и сгради</i>		<i>Машины, съоръжения, оборудване и трансп. сред-ства</i>		<i>Разходи за придобиване и други</i>		<i>Общо</i>	
	<i>31.12.2016</i>	<i>31.12.2015</i>	<i>31.12.2016</i>	<i>31.12.2015</i>	<i>31.12.2016</i>	<i>31.12.2015</i>	<i>31.12.2016</i>	<i>31.12.2015</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
<i>Отчетна стойност</i>								
Салдо на 1 януари	111	111	1,529	1,441	318	404	1,958	1,956
Придобити			70	88	67	80	137	168
Трансфер между сметки					(67)		(67)	
Преоценка	(72)		(255)				(327)	
Отписани			(375)		(2)	(166)	(377)	(166)
Салдо на 31 декември	39	111	969	1,529	316	318	1,324	1,958
<i>Натрупана амортизация</i>								
Салдо на 1 януари	0	0	1,269	1,172	222	196	1,491	1,368
Начислена амортизация за годината			90	97	28	28	118	125
Отписана амортизация			(337)		(2)	(2)	(339)	(2)
Преоценка			(266)				(266)	
Салдо на 31 декември	0	0	756	1,269	248	222	1,004	1,491
Балансова стойност на 1 януари	111	111	260	269	96	208	467	588

Балансова стойност на 31 декември	39	111	213	260	68	96	320	467
-----------------------------------	----	-----	-----	-----	----	----	-----	-----

Други данни

Дружеството е предоставило за ползване по договори за оперативен лизинг към 31 декември 2016г.

- машини, съоръжения и оборудване, представляващи специализирана медицинска апаратура с балансова стойност 41 х.лв. (31.12.2015г.- 89 х.лв.);
- административен офис с балансова стойност 867х.лв. (31.12.2015г. – 771х.лв.);

Към 31 декември 2016г. в състава на дълготрайните материални активи са включени активи (машини и оборудване), които са напълно амортизирани, но продължават да се използват в стопанската дейност, с отчетна стойност в размер на 601 х.лв. (31.12.2015 г.: 989 х.лв.).

16. НЕТЕКУЩИ НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	<i>Програмни продукти</i>		<i>Права върху собственост</i>	
	<i>31.12.2016 BGN '000</i>	<i>31.12.2015 BGN '000</i>	<i>31.12.2016 BGN '000</i>	<i>31.12.2015 BGN '000</i>
Отчетна стойност	24	24	92	7
Салдо на 1 януари				
Придобити				85
Отписани				
Салдо на 31 декември	24	24	92	92
<i>Натрупана амортизация</i>				
Салдо на 1 януари	24	24	8	
Начислена амортизация за годината			10	8
Отписана амортизация				
Салдо на 31 декември	24	24	18	8
Балансова стойност на 1 януари	0	0	84	8
Балансова стойност на 31 декември	0	0	74	84

14. РЕПУТАЦИЯ

	<i>31.12.2016 BGN '000</i>	<i>31.12.2015 BGN '000</i>
<i>Дружество</i>		
ЗК Медико 21 АД - придобиване 2008	1,153	1,153
	1,153	1,153

Положителната репутация е възникнала при придобиване на 18,000 броя акции от ЗК Медико 21 АД, като цената е определена към 24 март 2008г. Обезценка е направена при преглед към 31 декември 2008г. за 1,200х.лв., към 31.12.2010г. за 500х.лв. и към 31.12.2011г. – 78 х.лв. Приложената обезценка към предходния годишен финансов период е на база оценка на лицензиран оценител (Приложения 4 и 10).

Към 31 декември 2014г. делът в собствения капитал на дружеството превишава размера на инвестицията – 4,423 х.лв., увеличен с допълнителна капиталова вноска 400 х.лв. и репутация от 1,268х.лв.

Към 31 декември 2015г. ръководството е преценило прилагане на обезценка в размер на 115 х.лв.

Към 31 декември 2016г. преценката е за липса на условия за обезценка.

15. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ

	<i>31.12.2016</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2015</i> <i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари	1,040	1,040
Трансфер от нетекущи материални активи		
Придобити през периода		
Положителна оценка	124	
Обезценка	(54)	
Салдо към края на периода	1,110	1,040

- Ателиета в жилищна сграда, гр.Пловдив – 68 х.лв и 68х.лв., магазини гр. Пловдив – 66 х.лв. и 41х.лв.
- Офис с обща ЗП 485,60кв.м, находящ се на адрес 1504, София, бул. “Княз Дондуков” № 82 – 867 х.лв.

Направена е оценка от лицензиран оценител Баланс инженеринг ООД, съгласно политиката на холдинга. Съгласно нея се предлага обезценка на инвестиционни имоти на обща стойност 54 х.лв. и положителна оценка от 124 х.лв., която е потвърдена от ръководството и приложена към 31 декември 2016г..

Същият оценител е потвърдил справедливите стойности на горните имоти като равни на балансовите към 31 декември 2015г..

17. АКТИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ

	<i>31.12.2016</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2016</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2015</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2015</i> <i>BGN '000</i>
	Временна разлика	Данък	Временна разлика	Данък
Имоти, машини и оборудване	10	1	52	5
Инвестиционни имоти	210	21	65	7
Общо пасиви по отсрочени данъци	220	22	117	12
Данъчни загуби	(4,844)	(484)	(4,844)	(484)
От обезценка на инвестиционни имоти	(147)	(15)	(92)	(9)

ДОВЕРИЕ ОБЕДИНЕН ХОЛДИНГ АД
МЕЖДИНЕН НЕКОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ПРИКЛЮЧВАЩ НА 31
декември 2016 ГОДИНА

Обезценка на инвестиции в дъщерни и асоциирани предприятия	(3,486)	(348)	(3,461)	(346)
Компенсаторни записи	(20)	(2)		
Начисления за неизползвани отпуски	(92)	(9)	(81)	(8)
Начислени провизии за задължения	(18)	(2)	(15)	(2)
Общо активи по отсрочени данъци	(8,607)	(860)	(8,493)	(849)
Нетни отсрочени активи	(8,387)	(838)	(8,376)	(837)

18. ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Към 31 декември *текущите вземания от свързани предприятия* включват:

<i>Вид на вземането</i>	<i>31.12.2016 BGN '000</i>	<i>31.12.2015 BGN '000</i>
Вземания по краткосрочни заеми, в т.ч.	6,367	8,014
<i>Главница</i>	5,597	6,946
<i>Лихви и такси</i>	770	1,068
Текуща част от вземания по предоставени дългосрочни заеми, в т.ч.:		194
<i>Главница</i>		155
<i>Лихви и такси</i>		39
Допълнителни парични вноски по чл.134 от Търговския закон		1,019
<i>Главница</i>		791
<i>Лихви и такси</i>		228
Търговски вземания	179	117
Общо	6,546	9,344

Вземания по предоставени краткосрочни заеми от свързани предприятия

ДОВЕРИЕ ОБЕДИНЕН ХОЛДИНГ АД
МЕЖДИНЕН НЕКОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ПРИКЛЮЧВАЩ НА 31
декември 2016 ГОДИНА

Към 31.12.2016 г. . *вземанията от свързани предприятия по предоставени краткосрочни заеми* са представени в следващата таблица:

Дружество	Договорен размер на заема BGN'000	Краен срок на погасяване	Лихвен %	Общо вземания по заема BGN'000	в т.ч. Главница BGN'000	Лихви BGN'000
Индустриален холдинг Доверие АД	2000	31/12/2017	5.50%	1074	1050	24
Индустриален холдинг Доверие АД	276	31/12/2017	5.50%	280	277	3
Индустриален холдинг Доверие АД	1059	31/12/2017	5.50%	1064	1059	5
Марицатекс АД	1466	31/12/2017	5.50%	1933	1466	467
Марицатекс АД	625	15/10/2017	5.50%	631	625	6
Българско вино ООД	216	31/12/2017	5.50%	309	215	94
Българско вино ООД	332	31/12/2017	5.50%	402	314	88
Българско вино ООД	150	31/12/2017	5.50%	120	77	43
Българско вино ООД	58	01/10/2017	5.50%	62	46	16
Българско вино ООД	220	31/12/2017	5.50%	70	70	
Българско вино ООД	200	31/12/2017	5.50%	201	200	1
Българско вино ООД	66	21/02/2017	5.50%	48	40	8
Българско вино ООД	70	25/08/2017	5.50%	82	70	12
Хидроизомат АД	600	31/12/2017	5.50%	74	71	3
ЗФ Здраве АД	17	31/12/2017	5.50%	17	17	
				6367	5597	770

Към 31 декември 2015 г. *вземанията от свързани предприятия по предоставени краткосрочни заеми* са представени в следващата таблица:

Дружество	Договорен размер на заема BGN'000	Краен срок на погасяване	Лихвен %	Общо вземания по заема BGN'000	в т.ч. Главница BGN'000	Лихви BGN'000
Индустриален холдинг Доверие АД	11072	31/12/2016	5.50%	918	892	26
Марицатекс АД	1466	31/12/2016	5.50%	1854	1466	388

ДОВЕРИЕ ОБЕДИНЕН ХОЛДИНГ АД
МЕЖДИНЕН НЕКОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ПРИКЛЮЧВАЩ НА 31
декември 2016 ГОДИНА

Марицатекс АД	486	15/10/2016	5.50%	511	486	25
Доверие-Енергетика АД	184	31/12/2016	5.50%	229	184	45
Доверие-Енергетика АД	30	31/12/2016	5.50%	39	30	9
Българско вино ООД	216	31/12/2016	5.50%	297	215	82
Българско вино ООД	332	31/12/2016	5.50%	385	314	71
Българско вино ООД	150	31/12/2016	5.50%	116	77	39
Българско вино ООД	59	01/10/2016	5.50%	59	46	13
Българско вино ООД	220	31/12/2016	5.50%	211	210	1
Българско вино ООД	50	31/12/2016	5.50%	51	50	1
Дунав АД	140	31/12/2016	5.50%	197	140	57
Дунав АД	80	31/12/2016	5.50%	111	80	31
Дунав АД	150	30/06/2016	5.50%	202	150	52
Дунав АД	180	31/12/2016	5.50%	238	180	58
Дунав АД	130	31/12/2016	5.50%	170	130	40
Дунав АД	112	30/09/2016	5.50%	140	112	28
Дунав АД	65	22/11/2016	5.50%	77	65	12
Дунав АД	75	31/12/2016	5.50%	87	75	12
Дунав АД	400	31/12/2016	5.50%	429	400	29
Хомоген АД	1528	31/12/2016	5.50%	982	975	7
Хидроизомат АД	600	31/12/2016	5.50%	466	465	1
Новоселска гъмза АД	155	31/12/2016	5.50%	186	154	32
Новоселска гъмза АД	50	04/10/2016	5.50%	60	50	10
				8014	6946	1068

Целта на предоставените заеми е за оборотни средства. Обезпеченията по предоставени краткосрочни заеми са оповестени в Приложение № 28.

Текущите вземания по предоставени дългосрочни заеми към 31.12.2016 г. - лв.
(31.12.2015 г. - 194х. лв.) са представени в Приложение № 12.

Търговски вземания от свързани предприятия

	31.12.2016 BGN '000	31.12.2015 BGN '000
Индустиален холдинг Доверие АД		14
МБАЛ Доверие АД, Сафия	81	16
СТМ Доверие ООД	6	7
ЗК Медико 21 АД	25	25
Българско вино ООД	67	55

179

117

Търговските вземания от свързани предприятия са възникнали по повод на сделки за предоставени услуги. Вземанията са в лева и са безлихвени.

Дружеството е определило обичаен кредитен период за търговските вземания, за който не начислява лихви на контрагентите – свързани лица – до 360 дни. Забава след този срок е приета от дружеството като индикатор за обезценка.

Преглед за обезценка

Към датата на финансовия отчет ръководството е направило преглед на всички вземания от свързани предприятия от гледна точка на тяхната събираемост и е взело решение, че не са налице условия за обезценка. Всички вземания са събираеми и обезпечени, в т.ч. с особен залог на движими активи, чиято справедлива стойност превишава размера на вземанията по кредитите над 120%. (Приложение № 2.29.6).

19. ДРУГИ ТЕКУЩИ ВЗЕМАНИЯ

Вид на вземането:	31.12.2016 BGN '000	31.12.2015 BGN '000
Вземания по кредити от несвързани лица	1,239	1,665
Вземания по указани услуги	9	
Предплатени разходи	7	20
Данъци за възстановяване	6	2
Общо	1,261	1,687

Вземания по кредити от несвързани лица

Дружество	Договорен размер на заема BGN'000	Краен срок на погасяване	Лихвен %	Общо вземания по заема към BGN'000	в т.ч. Главница BGN'000	Лихви BGN'000
Хеброс П АД	64	31/12/2017	5.50%	72	64	8
ДКЦ 1 В.Търново ЕООД	16	31/12/2017	5.50%	3	3	0
ДКЦ 1 В.Търново ЕООД	150	31/12/2017	5.50%	150	150	0
ДКЦ 1 В.Търново ЕООД	170	31/12/2017	5.50%	170	170	0
ПИ Груп БГ ЕООД	534	31/12/2017	5.50%	137	136	1

ДОВЕРИЕ ОБЕДИНЕН ХОЛДИНГ АД
МЕЖДИНЕН НЕКОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ПРИКЛЮЧВАЩ НА 31
декември 2016 ГОДИНА

МЦ Доверие СБТ ООД	900	31/12/2017	5.50%	667	589	78
МЦ Доверие СБТ ООД	60	31/12/2017	5.50%	40	40	0
				1239	1152	87

Предплатените разходи към 31 декември включват основно: СМР – х.лв. (31.12.2015 г.- 12х. лв.), застраховки 5 х. лв. ; абонамент - 1 х.лв. и други – 1 х.лв.

20. ДРУГИ ТЕКУЩИ ФИНАНСОВИ АКТИВИ

	31.12.2016 BGN '000	31.12.2015 BGN '000
Компенсаторни записи	30	52
Общо	30	52

Дружеството класифицира притежаваните от него компенсаторни инструменти като финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалби и загуби. Същите представляват компенсаторни записи, издадени по реда на Закона за обезщетяване на собствениците на одържавени имоти, и с номиналната стойност 130 х. лв.(31.12.2015 г.– 130 х. лв.).

Компенсаторните записи са оценени и представени в отчета за финансовото състояние по борсова цена към 31.12.2016 г.: 0,230 лв. за 1 лв. номинал. Отчетените печалби от преоценка са включени в отчета за всеобхватния доход в “други доходи / (загуби) от дейността”.

21. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	31.12.2016 BGN '000	31.12.2015 BGN '000
Парични средства по разплащателни сметки	576	901
Парични средства в каса	5	3
Блокирани парични средства	62	
Общо	643	904

Наличните към 31.12.2016 г. парични средства и парични еквиваленти са по сметки на дружеството в ТБ Алианц България АД .

Паричните средства и паричните еквиваленти са разпределени:

- в лева – 640 х. лв.
- във валута – 3 х. лв.

Блокираните парични средства са срещу издадена банкова гаранция.

22. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

	<i>31.12.2016</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2015</i> <i>BGN '000</i>
Основен акционерен капитал	18,736	18,736
Законови резерви	1,874	1,476
Допълнителни резерви	11,136	11,427
Преоценъчен резерв	415	370
Премийни резерви	6,068	11,689
Натрупани печалби	(1,785)	(5,527)
Общо	36,444	38,171

Основен капитал

Към 31.12.2016 г. капиталът е разпределен в 18,736,099 броя обикновени безналични поименни акции с право на глас с номинална стойност 1 лев за една акция. Акциите са търгуеми на Българска Фондова Бурса.

Законовите резерви са формирани от разпределение на печалбата и включват разпределени суми за фонд “Резервен”.

Допълнителните резерви са формирани от разпределение на печалбата в съответствие с решенията на Общите събрания на акционерите.

Преоценъчният резерв е формиран на база извършените към 31.12.2001 г., 31.12.2004 г., 31.12.2007 г., 31.07.2010г., 31.12.2013г. и 31.12.2016г. преоценки на дълготрайните материални активи със съдействието на независими лицензирани оценители. Той съдържа положителната разлика между балансовата стойност на дълготрайните материални активи и новата им справедлива стойност.

Към 31.12.2016г. и 31.12.2015г. преоценъчният резерв е представен нетно от ефекта на отсрочените данъци.

	<i>31.12.2016</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2015</i> <i>BGN '000</i>
<i>Натрупани печалби и загуби</i>		

Неразпределена печалба

Натрупани загуби за предходни отчетни периоди	(39)	(1,197)
Текуща печалба / загуба	(1,746)	(4,330)
Общо	(1,785)	(5,527)

Нетна печалба на акция

	31.12.2016 BGN '000	31.12.2015 BGN '000
Средно-претеглен брой акции	18,736,099	18,736,099
Нетна печалба за годината (BGN'000)	(1,746)	(4,330)
Нетна печалба на акция (BGN)	(0.0931)	(0,2311)

Натрупаните загуби за предходни отчетни периоди са в резултат на отписване на преоценъчен. резерв поради пълното му амортизиране.

23. НЕТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Задължения към 31 декември 2016г.

- задължение към 31 декември 2016г. по заеми от Софарма АД при следните условия:

Договорен размер на заема:	10,683 ледова равностойност
Лихвен процент:	5 %
Падеж:	01.12.2018 г.
Валута на кредита	евро
Цел на кредита:	оборотни средства
Задължение към 31.12.2016 г., в т.ч.:	9,797 х. лева
Лихви – текуща част	48 х. лв

Лихвата по кредита е представена като текущо задължение към свързани лица.

- Задължение по предоставен дългосрочен депозит от Доверие Капитал АД

Договорен размер на депозита:	5,984 х. лева
Лихвен процент:	0,6 %
Падеж:	01.10.2018 г.

Валута на кредита	лева
Задължение към 31.12.2016 г., в т.ч.:	5,918 х. лева
Лихви – текуща част	9 х. лв

Лихвата по кредита е представена като текущо задължение към свързани лица.

Задължениа към 31 декември 2015г.

➤ задължение по заеми от Софарма АД при следните условия:

<i>Договорен размер на заема:</i>	13,056 легова равностойност
Лихвен процент:	5 %
Падеж:	01.12.2018 г.
Валута на кредита	евро
Цел на кредита:	оборотни средства
Задължение към 31.12.2015 г., в т.ч.:	13,074 х. лева
Лихви – текуща част	18 х. лв

Лихвата по кредита е представена като текущо задължение към свързани лица.

24. ДРУГИ НЕТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Към 31 декември 2016г. дружеството отчита задължения по договор за финансов лизинг за пет леки автомобиля с краен срок на изплащане май и юни 2017г. за първите четири и септември 2019г.

<i>Срок</i>	<i>31.12.2016 BGN '000</i>	<i>31.12.2015 BGN '000</i>
До една година	42	39
Над една година	84	74
Общо	126	113

<i>Минимални лизингови плащания:</i>	<i>31.12.2016 BGN '000</i>	<i>31.12.2015 BGN '000</i>
До една година	42	39
Над една година	96	86
Бъдещ разход по финансов лизинг	(12)	(12)
Сегашна стойност на задължението	126	113

Дължимите в рамките на 12 месеца лизингови вноски са представени в баланса като текуща част от нетекущите задължения по финансов лизинг и сумата е включена в “търговски и други текущи задължения”. (Приложение № 26).

Като нетекущи задължения са представени и:

- 9 х.лв. представляващи договорено разсрочено плащане по сделка, свързана с придобиване на дялове в дружество;
- 2 х.лв. предоставен гаранционен депозит по договор за наем.

25. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

<i>Вид задължение</i>	31.12.2016 BGN '000	31.12.2015 BGN '000
Получени дългосрочни заеми, в т.ч.:	48	18
<i>Лихви</i>	48	18
Получени депозити	545	5,574
<i>Главница</i>	536	
<i>Лихви</i>	9	
Задължение за съучастие		19,705
Услуги	2	3
Общо	595	25,300

Задълженията към свързани предприятия към 31 декември 2016 г. включват:

- лихви по дългосрочен кредит / Приложение 23/;
- получен депозит от Ритон-П АД – 316 х.лв. . ;
- получен депозит от Биляна Трико АД в размер на 120 х.лв.;
- получен депозит от Хидроизомат АД в размер на 100 х.лв.

Лихвените проценти са определени на пазарни нива и са в диапазона 0,4 -0,6% на годишна база.

Задължения към свързани лица за оказани услуги:

<i>Вид задължение</i>	31.12.2016 BGN '000	31.12.2015 BGN '000
-----------------------	--------------------------------	--------------------------------

Доставка на ДМА – Телекомплект АД		
Наеми – Софарма Имоти АДСИЦ	2	3
Общо	2	3

26. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	31.12.2016 BGN '000	31.12.2015 BGN '000
Задължения към доставчици	13	6
Задължения за съучастия	5	5
Задължения към персонала за неизползвани отпуски	92	81
Текуща част от задължения по финансов лизинг	42	39
Задължение за данъци върху разходите и ДДС, ДДФЛ	7	4
Други		13
Общо	159	148

До датата на изготвяне на отчета в дружеството са извършени ревизии и проверки, както следва:

- по ДДС – до 31.07.2009 г.
- пълна данъчна ревизия – до 31.12.2012 г.
- Национален осигурителен институт – пълна финансова ревизия до 30.09.2008г.

27. ПРОВИЗИИ

Към 31 декември 2016г. дружеството е направило оценка на сумата на очакваните разходи за персонала при настъпване на пенсионна възраст. Обезщетение възприети за база на изчисленията са в размер на 2 брутни месечни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение и 6 брутни месечни заплати при преценка за натрупан стаж в дружеството 10 или повече години..

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, коригирана с размера на непризнатите актюерски печалби и загуби, а респ. изменението в стойността им, вкл. признатите актюерски печалби и загуби – в отчета за всеобхватния доход. Предвид на малкия размер на

задълженията, сравнен с цената на актюерския труд, изчисленията са направени от дружеството.

28. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ

Дружеството е предоставило за ползване по договори за оперативен лизинг машини, съоръжения и оборудване, представляващи специализирана медицинска апаратура с балансова стойност към 31 декември 2016 г. 41 х. лв. (31.12.2015г.- 89 х.лв.).

Към датата на финансовия отчет е сключен дългосрочен договор за отдаване под наем на административен офис с балансова стойност 867 х.лв.

Очакваните недисконтирани постъпления от наеми при условията на оперативен лизинг са както следва:

	<i>31.12.2016</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2015</i> <i>BGN '000</i>
В рамките на 1 година	48	84
След 1 година, но не повече от 5 години	192	336
Общо	240	420

Приети обезпечения по предоставени заеми от дружества, над които Доверие-Обединен Холдинг АД упражнява контрол:

- Индустриален Холдинг Доверие АД - записи на заповеди в размер на 4,003 х.лв.
- Марицатекс АД - записи на заповед за 2,934 х.лв.;
- Българско вино ООД - запис на заповед в размер на 1,503 х.лв.
- Хидроизомат АД - записи на заповед за 86 х.лв. .
- ЗФ Здраве АД – 20 х.лв.

Приети обезпечения по предоставени заеми от трети дружества:

- МЦ Доверие СБТ АД - запис на заповед в размер на 816 х.лв.
- ДКЦ 1 ЕООД - запис на заповед в размер на 403 х.лв.
- Хеброс - П АД - запис на заповед за 80 х.лв.
- ПИ ГРУП БГ ЕООД - запис на заповед за 165 х.лв.

Приети обезпечения по договори за наем:

- СТМ Доверие ООД – 18 х.лв.

Предоставени обезпечения по договори за наем

Запис на заповед в полза на Софарма АДСИЦ - 74 х.лв.

Залог на 418 200 бр.акции от капитала на Хидроизомат АД по банков кредит

Поръчителства:

- по договор за кредит на МБАЛ Доверие АД в размер на 800х.лв. с падеж 16.03.2017г. и по договор за кредит в размер на 3 990 х.лв. с падеж 25.06.2021г.
- по договор за кредит на МЦ Доверие АД в размер на 200 х.лв. с падеж 24.03.2021г.
- по договор за кредит с Хидроизомат АД в размер на 500 х.лв. с падеж 30.08.2017г.
- по договор за банкова гаранция на Българско вино ООД в размер на 400 х.лв. с падеж 25.10.2023г., 300 х.лв. с падеж 25.03.2024г. , банков кредит 118х.лв. с падеж 25.12.2019г. и овърдрафт в размер на 100х.лв. с падеж 24.03.2017г.
- По договор за кредит на Телекомплект АД в размер на 500 х.лв.с падеж 15.01.2018г
- По договор за кредит на Новоселска гъмза АД в размер на 100х.лв. с падеж 30.09.2016г. и 164х.лв. с падеж 20.09.2020.г.

29. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Акционери

Подробна информация за акционерната структура на дружеството е представена в Приложение 1.

Дъщерни дружества

Към 31 декември 2016 г. дружеството упражнява контрол по линия на пряко участие и косвено участие чрез други дружества в капиталите на следните дъщерни дружества (групирани по икономически отрасъл):

Портфейл

ОЗОФ Доверие ЗАД			98,15%
	ДОХ АД	45,147	98,15%
Служба по ТМ Доверие ООД	ДОХ АД	475	95.00%
ЗФ Здраве АД	ДОХ АД	202,500	90.00%
ЗК "Медико 21" АД	ДОХ АД	43,792	95,20%

ДОВЕРИЕ ОБЕДИНЕН ХОЛДИНГ АД
МЕЖДИНЕН НЕКОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ПРИКЛЮЧВАЩ НА 31
декември 2016 ГОДИНА

Медикъл сървисиз ЕООД	ДОХ АД	100	100%
Индустриален Холдинг-Доверие АД			100%
	ДОХ АД	1,363,211	78,50%
	ОЗОФ Доверие АД ЗАД	150,000	8,64%
	ЗК Медико 21 АД	150,000	8,64%
	Хомоген АД	73,399	4,23%
Доверие - Капитал АД			77,50%
-	ДОХ АД	4,370	54.63%
	ИХД АД	1,830	22,88%
-			
Доверие - Брико АД			54,93%
	Доверие - Капитал АД	9,063	54.93%
МБАЛ Доверие АД			100%
	ДОХ АД	112,805	17,97%
	Хомоген АД	2,080	0,33%
	ИХД АД	512,705	81,69%
МЦ Доверие АД			100%
	ДОХ АД	419,000	99,76%
	ИХД АД	1000	0,24
Ритон - П АД			95.74%
	ИХД АД	871,742	74,77%
	Доверие Капитал АД	244,570	20,98%
Марицатекс АД			54.36%
публично	ИХД АД	254,884	54.36%
Борсов код 4MJ			
Вратица АД в несъстоятелност			69.60%
публично	ИХД АД	262,121	69.60%
Борсов код 4VR			

ДОВЕРИЕ ОБЕДИНЕН ХОЛДИНГ АД
МЕЖДИНЕН НЕКОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ПРИКЛЮЧВАЩ НА 31
декември 2016 ГОДИНА

Доверие Енергетика АД			64,54%
	ИХД АД	600	4.10%
	ДОХ АД	8,856	60,44%
	Вратица АД	5,196	35,46%
	и не участва в груповия отчет		
Биляна Трико АД	Доверие Капитал АД	2,833,809	98,88%
Българско вино ООД			100%
	ИХД АД	91,038	96,16%
	ДОХ АД	3,639	3,84%
Дунав АД			81.82%
	Доверие Капитал АД	81,733	81,82%
Хидроизомат АД			73.22%
публично	ИХД АД	1,770,570	59.23%
Борсов код 4НІ	ДОХ АД	418,200	13.99%
-			
Хидроизомат инженеринг ЕООД	Хидроизомат АД	5	100%
Новоселска гъмза АД			85,72%
	Доверие Капитал АД	3,131,562	75,64%
	ХИДРОИЗОМАТ АД	417,296	10,08%
Хомоген АД			100.00%
	ДОХ АД	43,040	89.67%
	ИХД АД	4,960	10.33%
И.ФО.ЖЕ.КО. България АД	"Доверие - Капитал" АД	102	51%
"Брико Македония"	Доверие - Брико АД	892,000	100%
капитал 892 000 евро			
Комарс Инженеринг ЕООД			
	ИХД АД	100	100.00%

Свързани лица, чрез ключов управленски персонал

<i>Свързани лица Държава</i>	<i>Вид на свързаност</i>
Донев инвестмънт холдинг АД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Момина крепост АД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Телекомплект АД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Унифарм АД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
София информ АД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Софарма трейдинг АД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Софконсулт груп България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Софарма имоти АД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Сдружение "Алумни България Асоциация на специалност МИО"	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Сдружение "Българска Генерична България Фармацевтична Асоциация /БГ ФАРМА/	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Софарма билдингс АД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Софпринт груп АД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Калиман РТ АД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Турин имоти АДСИЦ България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Биофарм инженеринг АД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Грийн проджект инвестмънтс България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Средец АД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал

Енергоинвестмънт АД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Ес Си Ес Франчайз АД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Телекомплект инвест АД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Електрик соурс инвестмънтс ЕООД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Телсо АД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Фармалогистика АД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Дарик холдинг АД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Дарик радио АД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Дарик 90 София АД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Дарик академия ЕООД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Албена АД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Дарик скай ЕООД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Рекламна агенция Дарик ЕООД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Фейском ООД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Медиамикс груп ООД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Аквапоникс България ЕООД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Софарма АД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Софарма Поланд ООД – в ликвидация Полша	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Електронкомерс ЕООД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал

Витамина АД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Бриз ООД Латвия	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Софарма Варшава ЕООД Полша	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Софарма Украйна ЕООД Украйна	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Софарма Казахстан ЕООД Казахстан	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Фито Палаузово АД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Софармаси ЕООД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Софармаси 2 ЕООД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Софармаси 3 ЕООД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Софармаси 4 ЕООД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Софармаси 5 ЕООД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Фарма Онлайн ЕООД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Софарма Трейдинг ООД - Сърбия Белград	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Брититрейд СООО Беларус	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Табина ООО Беларус	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
ЗАО Интерфарм Беларус	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Бризфарм СООО Беларус	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Виватон плюс ООО Беларус	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Фармацевт плюс ООО Беларус	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал

УАБ ТБС Фарма ЗАО Литва	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Вестфарм ОДО Беларус	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Алеан ОДО Беларус	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
НПК Биотест ООО Беларус	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
БелАгроМед ОДО Беларус	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
СпецАфармация БООО Беларус	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Мед-дент ООО Беларус	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
ООО Беллерофон Беларус	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Аленфарм плюс Беларус	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Салюс Лайн Латвия	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Мобил Лайн Латвия	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Меджел Беларус	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
ГаленаФарм Беларус	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Данафарм Дъщерно Беларус	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Медика АД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Медика здраве ЕООД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Елфарма АД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Фарма Онлайн ЕООД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
НПФК Ариенс ООО Беларус	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Ивем и К ООО Беларус	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал

ДОВЕРИЕ ОБЕДИНЕН ХОЛДИНГ АД
МЕЖДИНЕН НЕКОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ПРИКЛЮЧВАЩ НА 31
декември 2016 ГОДИНА

Здоровей ООО Беларус	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Фарматея ООО Беларус	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Булгарконтрола АД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Сдружение „Национална комисия България за корпор. управление”	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Ел Джи Ар Консулт ООД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Цитадела ЕООД България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Сдружение „Европейски рицарски България орден На виното – консулат България”	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Фондация „Атанас Буров” България	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Сдружение „Българска стопанска България камара”	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Сдружение „Национален борд по България Туризм”	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Сдружение „Съюз на българските България национални електронни медии”	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Сдружение „Български бизнес клуб България Възраждане”	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал
Сдружение „Български читалищен България съюз Света София”	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал

Сделки със свързани лица

	<i>31.12.2016</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2015</i> <i>BGN '000</i>
Предоставени заеми	(631)	(9,887)
Възстановени заеми	2,193	19,555

Приходи от лихви и такси по предоставени заеми	414	1,385
Получени дивиденди	198	467
Приходи от наеми	83	72
Платени наеми	(222)	(209)
Приходи от услуги	55	42
Приходи от операции с финансови активи	80	1,987
Получени заеми	3,470	5,000
Платени заеми	(3,751)	(17,765)
Начислени разходи за лихви по получени заеми	(570)	(1,153)
Получени услуги, в т.ч.:		
· допълнително доброволно здравно осигуряване	(9)	(9)

Разчетите със свързаните лица в горната таблица са представени разгърнато и включват всички аспекти на разчетните взаимоотношения с дружеството през 2016г. и 2015г.

Условията, при които са извършвани сделките не се отклоняват от пазарните за подобен вид сделки.

Разчетите със свързани предприятия са оповестени в Приложения 12 , 18, 23 и 25..

30. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

Категории финансови инструменти:

<i>Финансови активи</i>	<i>31.12.2016 BGN '000</i>	<i>31.12.2015 BGN '000</i>
<i>Финансови активи на разположение и за продажба</i>	<i>2,211</i>	<i>2,074</i>
<i>Инвестиции на разположение и за продажба (в акции)</i>	<i>2,181</i>	<i>2,022</i>
<i>Компенсаторни записи</i>	<i>30</i>	<i>52</i>
<i>Кредити и вземания</i>	<i>7,800</i>	<i>11,159</i>
<i>Вземания от свързани предприятия</i>	<i>6,552</i>	<i>9,494</i>
<i>Вземания от клиенти и доставчици</i>	<i>1,248</i>	<i>1,665</i>
<i>Парични средства и парични еквиваленти</i>	<i>643</i>	<i>904</i>
Общо финансови активи	10,654	14,137
 <i>Финансови пасиви</i>	 <i>31.12.2016</i>	 <i>31.12.2015</i>

	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
<i>Други задължения</i>	16,408	18,804
<i>Задължения към свързани лица</i>	16,253	18,651
<i>Търговски задължения</i>	29	6
<i>Задължения по финансов лизинг</i>	126	113
<i>Други задължения</i>		34
Общо финансови пасиви по амортизирана стойност	16,408	18,804

В хода на обичайната си стопанска дейност дружеството е изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: риск на лихвено-обвързани парични потоци, пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск и ликвиден риск. Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите при прогнозиране на финансовите пазари и постигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които могат да се отразят върху финансовите резултати и състояние на дружеството. Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, въведени, за да се определят адекватни цени на услугите на дружеството и на привлечения от него заемен капитал, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства на правените от него инвестиции и формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на риска в дружеството се осъществява текущо от оперативното ръководство на дружеството, съгласно политиката определена от Управителния съвет.

Управителният съвет е приел основните принципи на общото управление на финансовия риск и за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден, и за риска при използването на деривативни и недеривативни (основно) инструменти.

По-долу са описани различните видове рискове, на които е изложено дружеството при осъществяване на търговските му операции, както и възприетият подход при управлението на тези рискове.

Пазарен риск

а. Валутен риск

Дружеството не е изложено на значителен валутен риск, защото всички негови операции и сделки са деноминирани в български лева и/или евро, а последното е с фиксиран курс спрямо лева по закон.

б.Ценови риск

Дружеството не е изложено на ценови риск от негативни промени в цените на услугите, обект на неговите операции, защото съгласно договорните отношения с клиентите те са обект на периодичен анализ и обсъждане за преразглеждане и актуализиране спрямо промените на пазара и доколкото те са специфични и за определен кръг, преобладаващо свързани лица, при които има установени процедури за периодично актуализиране спрямо промените на пазара.

Дружеството е изложено на ценови риск по отношение на притежаваните от него акции, класифицирани като финансови активи на разположение и за продажба, и компесаторни инструменти, отчитани по справедлива стойност.

Кредитен риск

Основните финансови активи на дружеството са вземания по предоставени заеми, инвестиции в акции на разположение и за продажба, пари в брой и в банкови сметки, търговски и други краткосрочни вземания.

Кредитен риск е основно рискът, при който заемополучателите, клиентите и другите контрагенти на дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по търговските и кредитните вземания. Последните са представени в баланса в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по съмнителни и трудносъбираеми вземания. Такива обезценки са направени където и когато са били налице събития, идентифициращи загуби от несъбираемост съгласно предишен опит.

Дългосрочните и краткосрочни вземания на Доверие-Обединен Холдинг АД са формирани основно от кредитни и търговски вземания от дружества от холдинговата структура. Вземанията се контролират от финансово-счетоводния отдел на дружеството, като се следват установената политика и процедурите, приети от Управителния съвет. Дружеството има разработени писмени основни правила и принципи за кредитна политика в икономическа група "Доверие-Обединен Холдинг" АД и процедури за оценка на кредитоспособността, разрешаване, усвояване, обезпечаване и изплащане на задълженията от страна на дъщерните дружества. Ежедневно се прави преглед на откритите позиции по дружества и индивидуални суми към тях, както и получените постъпления, като се извършва равнение и анализ. Вземанията по предоставени заеми се обезпечават чрез особени залози на активи, както и със записи на заповеди, покриващи 120 % главниците. Текущо се прави преглед на размера на обезпеченията и съответствието им с вземанията от дружествата, както и наличието на застрахователно покритие в полза на дружеството.

Паричните, включително разплащателни операции, са ограничени до банки с добра репутация и ликвидност.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж.

То провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства, добра способност на финансиране на стопанската си дейност, включително чрез осигуряване и поддържане на адекватни кредитни ресурси и улеснения, постоянно контролно наблюдение на фактическите и прогнозни парични потоци по периоди напред и поддържане на равновесие между матуритетните граници на активите и пасивите на дружеството. Дружеството поддържа парични наличности необходими за текущи разплащания в рамките на предстоящия месец. Основните източници за финансиране са банкови кредити, емисии облигации и акции.

Риск на лихвоносните парични потоци

Дружеството има значителна част лихвоносни активи, представляващи предоставени кредити по чл.280 от Търговския закон на дъщерни дружества. Предоставените кредити обичайно са с фиксиран лихвен процент.

Съгласно приетата от Управителния съвет на дружеството кредитна политика при сключване на договорите за кредит е включена клауза, според която Доверие-Обединен Холдинг АД, в качеството си на кредитор, си запазва правото да променя по всяко време размера на лихвите и комисионните, ако преобладаващите пазарни условия налагат това. В тази връзка се прави преглед на лихвените нива по кредити предоставяни от банки при сходни параметри, като за целта се изисква официална информация от поне три първокласни банки. При необходимост Управителният съвет на дружеството взема решение за промяна на прилаганите лихвени проценти по предоставяните от него кредити. Затова приходите и оперативните парични потоци са в голяма степен независими от промените в пазарните лихвени равнища.

Същевременно дружеството не е изложено и на лихвен риск от своите дългосрочни и краткосрочни задължения, тъй като те са с фиксиран лихвен процент. Дългосрочното финансиране с облигационни заеми е с фиксиран лихвен процент за целия период на заема, който е по-нисък от пазарните лихвени проценти по дългосрочни кредити и неподлежащ на периодично актуализиране спрямо промените на финансовите пазари.

Текущите задължения на дружеството са основно по получен заем при договорен фиксиран лихвен процент или безлихвени търговски задължения към доставчици.

31 декември 2016 г.	<i>Безлихвени хил.лв.</i>	<i>С плаващ</i>		<i>С фиксиран %Общо хил.лв.</i>
		<i>лихвен хил.лв.</i>	<i>%лихвен хил.лв.</i>	
Финансови активи	2,792			7,862 <u><u>10,654</u></u>
Финансови пасиви	86	126		16,196 <u><u>16,408</u></u>
 31 декември 2015 г.				
	<i>Безлихвени хил.лв.</i>	<i>С плаващ</i>		<i>С фиксиран %Общо хил.лв.</i>
		<i>лихвен хил.лв.</i>	<i>%лихвен хил.лв.</i>	
Финансови активи	2,978			11,159 <u><u>14,137</u></u>
Финансови пасиви	40	113		18,651 <u><u>18,804</u></u>

Ръководството на дружеството текущо наблюдава и анализира неговата експозиция спрямо промените в лихвените равнища. Симулират се различни сценарии на рефинансиране, подновяване на съществуващи позиции и алтернативно финансиране. Изчисления се правят за значителните лихвоносни позиции.

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала дружеството цели да създава и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на акционерите, стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитала.

Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задлъжнялост. Това съотношение се изчислява между нетния дългов капитал към общата сума на капитала. Нетният дългов капитал се определя като разлика между всички привлечени средства (краткосрочни и дългосрочни) така, както са посочени в отчета за финансовото състояние и паричните средства и парични еквиваленти. Общата сума на капитала е равна на собствения капитал и нетния дългов капитал.

ДОВЕРИЕ ОБЕДИНЕН ХОЛДИНГ АД
МЕЖДИНЕН НЕКОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ПРИКЛЮЧВАЩ НА 31
декември 2016 ГОДИНА

В таблицата по-долу са представени съотношенията на задлъжнялост на база структурата на капитала:

	31.12.2016 BGN '000	31.12.2015 BGN '000
Общо дългов капитал, т.ч.:	16,408	18,804
<i>Заеми от свързани предприятия</i>	<i>16,253</i>	<i>18,651</i>
<i>Търговски и други задължения</i>	<i>155</i>	<i>153</i>
Намален с паричните средства и парични еквиваленти	(643)	(904)
Нетен дългов капитал	15,765	17,900
Общо собствен капитал	36,444	38,171
Общо капитал	52,209	56,071
Съотношение на задлъжнялост	30,20%	31,92%

Справедливи стойности

Дружеството определя справедлива стойност съгласно МСФО 13, използвайки следната йерархия, която отразява значимостта на факторите, използвани за определяне на справедлива стойност:

- Ниво 1: котираны цени (некоригирани), на активни пазари за сходни активи или пасиви;
- Ниво 2: входящи данни различни от котираны цени включени в ниво 1, които могат да се намерят за актива или пасива, или директно (т.е. като котировки) или индиректно (т.е. получени от котировки);
- Ниво 3: входящи данни за актива или пасива, които не са базирани на налична пазарна информация (неналични входящи данни).

Таблицата по долу представлява анализ на финансовите инструменти, отчетени по справедлива стойност според използваните оценъчни методи.

Към 31.12.2016г.	ниво1	ниво2	ниво3	общо
Активи				
Компенсаторни записи	30			30
Инвестиции на разположение и за продажба (в акции)	63		2,118	2,181
Вземания от свързани предприятия			6,552	6,552
Вземания от клиенти и доставчици			1,248	1,248

ДОВЕРИЕ ОБЕДИНЕН ХОЛДИНГ АД
МЕЖДИНЕН НЕКОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ПРИКЛЮЧВАЩ НА 31
декември 2016 ГОДИНА

Парични средства и парични еквиваленти	643		643
Общо	736	9,918	10,654

Към 31.12.2016г.	ниво1	ниво2	ниво3	общо
Пасиви				
Търговски задължения към свързани лица			16,253	16,253
Търговски задължения			29	29
Задължения по финансов лизинг		126		126
Други задължения				
Общо		126	16,282	16,408

Към 31.12.2015г.	ниво1	ниво2	ниво3	общо
Активи				
Компенсаторни записи	52			52
Инвестиции на разположение и за продажба (в акции)	48		1,974	2,022
Вземания от свързани предприятия			9,494	9,494
Вземания от клиенти и доставчици			1,665	1,665
Парични средства и парични еквиваленти	904			904
Общо	1,004		13,133	14,137

	ниво1	ниво2	ниво3	общо
Пасиви				
Търговски задължения към свързани лица			18,651	18,651
Търговски задължения			6	6
Задължения по финансов лизинг		113		113
Други			34	34

Общо	113	18,691	18,804
------	-----	--------	--------

31. ЗАСТРАХОВАНО ИМУЩЕСТВО

Към 31 декември 2016г. дружеството има сключени застраховки на дълготрайни активи със стандартно застрахователно покритие и пълно каско на МПС.

32. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Не са настъпили събития след края на отчетния период по отношение на обектите представени в междинния финансов отчет, които да изискват корекции или отделно оповестяване към 31 декември 2016 г., освен оповестените в отчета. Не са възникнали, в периода от 31 декември 2016 г. до 25 януари 2017 година сделки от съществено значение и/или с необичайно естество, които по мнение на дружеството биха рефлектирали значително върху резултата му.

Междинният неконсолидиран финансов отчет е одобрен за публикуване на 25 януари 2017 година от:

Анна Павлова
Член на УС

Борис Борисов
Изпълнителен директор

Николай Атанасов
Член на УС